

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. Január 8.
VIII. évfolyam, 6. szám.

Vasárnap

II. Károly király Üfelsege:

**„A hadsereg egy nagy család,
amelynek tagjait a lángoló haza-
szeretet kell, hogy áthassa”**

Nagy pompával tartották meg országsszerte a Vízkereszt ünnepét

(BUCURESTI.) Különleges pompával és ünnepélyességgel tartották meg az egész országban és a fővárosban a Vízkereszt ünnepségét. A fővárosi ünnepség fényét fokozta az is, hogy azon résztvevő Üfelsege II. Károly király és Mihály gyulafehérvári nagyvajda trónörökös is. Dél előtt tíz óra körül érkeztek meg az előkelőségek, a kormány tagjai új egyenruhájukban, élükön Miron Cristea patriarka-miniszterelnökkel, Argetoianu koronatanácsossal, Sidorovici országgyűlési elnökkel és a Semmitőszék elnökével. Utánuk a tábornokok kárára foglalta el helyét a kijelölt emelvényen, ahol nagyszámú külföldi újságíró és lapkiadó is elhelyezkedett, akik Eugen Titeanu sajtó- és propagandaügyi miniszter meghívására jöttek el. Dél előtt tíz óra körül indult el a királyi menet, amely először a patriarka-templomba ment, ahol ünnepi istentisztelet volt, majd pedig a Dâmbovița hídján foglalt helyet, ahol megtörtént a vízkereszt szokásos szertartása. A szertartás után Üfelsege és Mihály nagyvajda a kivényelt csapatok és tisztek lelkes éljenzés közben katonai szemlért tartottak. A szemlért a csapatok elvonulása követte a királyi emelvény előtt, majd Üfelsege és Mihály nagyvajda visszatértek a palotába.

Délután a gárdaezred kárácsyfa-ünnepségén vett részt Üfelsege Mihály nagyvajda kíséretében. Az ünnepségen Diaconescu ezredes, a gárdaezred parancsnoka üdvözölte Üfelsegét, aki a következőket válaszolta:

— Mint Ön, ezredes ur, beszédben mondotta, a kárácsyfa-ünnep valóban családi ünnepet jelent. És mivel családi ünnep, én minden évben nagy súlyt helyezek arra, hogy ezt az ünnepséget szeretett katonáim körében töltssem el. Az a felfogásom — és remélem ezt a nézetet minden egyenruhát viselő egyén osztja — hogy a hadsereg egy nagy család, amelynek csak egy lelke, egy gondolata és egy szeretete lehet: a hazaszeretet, amelynek minden nehéz időben jelét kell adnunk és meg kell védenünk az utolsó csepp vérünkkel. Ezért örvendék én nagyon annak, hogy az Önök körében ünnepelhetek és ebben a körben, ezzel a szeretettel kívánhassák mindnyájuknak boldog újévet.

A KOLOZSVÁRI ÜNNEPSÉGEK

Kolozsváron nagy pompával, a polgári és katonai hatóságok képviselőinek jelenlétében történt meg a tradicionális ünnepség. Tíz óra körül egy görögkeleti, mint a görögkatolikus templomokban, valamint a többi keresztény felekezetek templomaiban is istentisztelet volt.

majd a görögkeleti és görögkatolikus egyházi menet megindult a Szamos felé. A görögkeleti egyház menetének élén Hanzu királyi helytartó, Cristea Vasile hadtestparancsnok és Bornemisa Sebastian dr. polgármester haladtak, akik a Davila-színház mellett, a Szamos partján elhelyezett emelvényen foglaltak helyet. Miközben a papság a szertar-

tást végezte, ágyulóvések hangzotak el, majd visszafelé indult a menet, hatalmas hívőserégtől követve. Hasonló ünnepélyességgel folyt le a Kisszamos hídjánál a görögkatolikus egyház vízkereszt ünnepsége is. Mindkét szertartáson a kolozsvári helyőrség egységei, tisztkara és igen sok polgári előkelőség is résztvev.

Csehek és ukránok meglepetésszerű támadása Munkács ellen

A magyar határőrség visszaverte az ágyúkkal és páncélos gépkocsikkal felszerelt támadókat - Berliini és Római visszhang - A spanyol harctéri helyzet - Sztalin-ellenes zavargások Szovjetországban - Kavarodás Szíriában

Az elmúlt nap legnagyobb szenzációja kétségkívül a Munkács ellen indított támadás volt, amely a varsói politikusok véleménye szerint kétségtelen igazolása annak, hogy Kárpátalja politikai hovatartozását minél gyorsabban rendezni kell, mert Ruzinszko gyűlekező helyévé vált mindazoknak az elemeknek, amelyeknek céljuk az állandó zavarkeltés. A későbbben befutó jelentések ugyan azt igazolják, hogy a nyugalom helyreállt és hogy az ügyet magyar-csehszlovák bizottság fogja felülvizsgálni, mégis kézenfekvő az a megállapítás, hogy a nyugalom mindaddig nem tökéletes, amíg a Kárpátalja hovatartozásának ügye véglegesen el nem dől. Mindennél bizonyosabb, hogy az eseménynek további folytatása is lesz, legalább is erre lehet következtetni Budapest Prágához intézett jegyzékéből, amelyben a magyar kormány felelőssé teszi Prágát minden elkövetkező következményért. További jelentős esemény a londoni minisztertanács, amely igazolása annak, hogy Chamberlain és Halifax lord római útját egész Anglia rendkívül fontosnak tartja és ebben osztja a nemzetközi közvélemény azon elgondolását, hogy a jelenlegi helyzetet csakis egy szerencsés angol részről jövő intervenció mentheti meg. A Franco-féle offenzíva teljes erővel tovább folyik és ha hitelt lehet adni a nemzetiek híradásainak, úgy megállapítható, hogy a köztársaságok a polgárháború kitörése óta most szenvedték el legnagyobb vereségüket. Részletes jelentéseink a következők:

RENDKÍVÜLI LONDONI MINISZTERTANÁCS

(LONDON.) (Reuter.) A brit kor-

mány tegnap rendkívüli minisztertanácsot tartott, amelyen Chamberlain elnökölt. A tanácskozásról nem adtak hivatalos jelentést, de beavatottak véleménye szerint a tanácskozáson elsősorban is a francia-olasz ellentétekről volt szó, továbbá a spanyol polgárháborúról és annak várható következményeiről. Meghatározták továbbá azt is, hogy Chamberlain és Halifax lord miről fog tárgyalni Rómában Mussolini miniszterelnökkel.

DALADIER UJABB RÁDIÓ- SZÓZATA

(ALGIR.) (Havas.) Daladier miniszterelnök afrikai szemleútja során újabb rádióbeszédet tartott, amelyben megismételte tuniszi szavait és kijelentette, hogy

Franciaország minden rendelkezésére álló eszközzel meg fogja óvni érdekeit.

IMRÉDY NAGY BESZÉDE

(BUDAPEST.) (Reuter.) Imrédy Béla miniszterelnök nagy beszédet tartott a Vigadóban és népi egységre, belső összetartásra, a szociális reformokkal szembeni megértésre, továbbá a faji összetartásra szólította fel Magyarországot lakóit. Megemlékezett beszéde során a munkácsi támadásról is és köszönetét fejezte ki azoknak, akik a támadást a tiszszerez tuleróval szemben is visszaverték.

TÁMADÁS MUNKÁCS ELLEN

(MUNKÁCS.) (Express.) A rendezetlen ruszinszko kérdése tegnap véres határösszetűzésben bosszulta meg magát. Amint a lefolytatott vizsgálat ki-

tok és ukrán terroristák csütörtökről péntekre virradólag eddig ismeretlen okok folytán támadást intéztek Munkács városa ellen. A támadást 3 páncélos gépkocsi vezetése mellett indították meg és pedig a Munkácsról kivezető és a demarkációs vonal felé haladó országúton. A behatoló csapatoknak a magyar határőrség állottak ellent és az egyik gépkocsit ártalmatlanná is tették. Dél előtt tíz óra körül újabb támadások indultak meg, amelyeknek során a csehszlovák tüzérség is akcióba lépett, bombázni kezdte Munkácsot, amelyet több találat ért. Délután 4 óra körül újabb kísérlet történt a behatolásra, de a magyar önkéntes és határvédő csapatok ezt is megakadályozták. Esti jelentés szerint a magyar határvédők kiverték a benyomultakat és elfoglalták a demarkációs vonal menténi állásaikat. Magyar részről 4 halottja és 10 sebesültje van az összecsapásnak. Bár a csehszlovákok még mindig gépfegyvertűzzel árasztják el a vidéket, mindenütt a legteljesebb nyugalom uralkodik. Munkácson telitalálat érte a színház, a mozgóképszínház épületét és elsodorta a Csillag-szálló egyik kéményét. A tüzérségi tűznek nincsenek áldozatai.

MUNKÁCSBAN A MAGYAR KORMÁNY

(BUDAPEST.) (Rador.) A magyar kormány a határincidens miatt energikus tiltakozó jegyzéket intézett Prágához, továbbá értesítette erről a római, berlini és a varsói kormányokat is. Jelentékeny katonai erősítést küldött Munkácsban, de nem rendelt el mozgósítást.

PRÁGAI NYILATKOZAT

(PRÁGA.) (Ceteca.) A prágai kormány a munkácsi határincidenssel kapcsolatban közli, hogy annak előkészítéséről mit sem tudott és alaptalanok és légből kapottak mindazok az állítások amelyek a csehszlovák hadsereg mozgósításáról számolnak be.

HUSZTI JELENTÉS

(HUSZT.) (Express.) A kárpátoroszkormány közlése szerint a magyar szabadcsapatok is megkísérelték behatolni a ruszin területre, amelyet azonban az ukrán légio tagjai megfűsítottak. Ennek során több összetűzés támadt, amelynek mindkét részről több halálos áldozata volt.

A MAGYAR KORMÁNY JEGYZÉKE

(PRÁGA.) (Ceteca.) A magyar kormány prágai ügyvivője tegnap megjelent a külügyminisztériumban és jegyzéket nyújtott át Chwalkowszky helyettesének. A jegyzék rámutat arra, hogy a munkácsi minősíthetetlen támadást prágai részről hetekig tartó külföldi sajtópropaganda előzte meg. A magyar kormány több ízben tanujelét adta annak, hogy békésen kíván együttélni a csehszlovák szomszédal, ez azonban megfűsült a csehek magatartásán. A magyar kormány a támadás alkalmával elfogottakat a megfelelő példás büntetésben fogja részesíteni és az emberéletben, valamint az anyagiakban ért kár miatt teljes egészében a prágai kormányt teszi felelőssé, egyben gondoskodni fog arról, hogy hasonló esemény többé elő ne fordulhasson.

Cwalkowszky helyettese a magyar követ előtt sajnálatát fejezte ki a történet felett és kijelentette, hogy bár az esemény létrejöttében semmi része nincs, máris vezérkari tisztet küldött ki az eset felülvizsgálására.

Egyébként azt javasolja, hogy a történeteket vegyesbizottság vizsgálja felül. Későbbi budapesti jelentés szerint a magyar kormány ezt a javaslatot elfogadta.

BERLINI JELENTÉS

(BERLIN.) (DNB.) A német leadóállomások kommentár nélkül közlik a magyar, ruszin és cseh jelentéseket, valamint a magyar kormány jegyzékét, amelyre cseh részről prágai hivatalos közlés szerint csak az ügy hivatalos ki vizsgálása után fognak válaszolni.

AZ UTOLSÓ MUNKÁCSI JELENTÉS

(MUNKÁCS.) (Rador.) A város lövetését tegnap este újra elkezdték, miért is a magyar kormány megfelelő megerősítésről gondoskodott. A magyarok részéről a harcokban 1 páncélos gépkocsit, 2 gépfegyvert és számos kézfegyvert zsákmányoltak. Csehszlovák részről a halottak száma jelentős, mert magyar területen 23 halottat és 57 sebesültet találtak.

BERLIN ERÉLYES LÉPÉSRE KÉSZÜL

(BERLIN.) A Havas távirati ügynökség jelentése szerint a munkácsi incidens élénk visszatükrözést keltett a német fővárosban. A német körök méltatlankodásuknak adnak kifejezést és az incidens a bécsi határozat feletti kölcsönös elégedetlenség jelének tekintik. Ugy vélik azonban, hogy az incidens csak egyéni akció volt és az érdekelt államok közül egyik sem vett részt abban hivatalos jelleggel. Bármilyen legyen a helyzet, a berlini kormány erélyes lépésekre készül az incidens elsimítása végett úgy Prágában, mint Budapesten.

MEGLEPETÉS RÓMÁBAN

(RÓMA.) (Rador.) A munkácsi incidens élénk meglepetést keltett a római politikai körökben, de tartózkodnak mindennemű vélemény nyilvánításától. A lapok azonban Magyarország részére kedvező színben tüntetik fel az eseményt.

EGYÖTÖDE PUSZTULT EL A SPANYOL KÖZTÁRSASÁGI HADERŐNEK

(BURGOS.) (Reuter.) A nemzetiek fohadiszállásának jelentése szerint a legutóbbi katalániai offenzíva alatt a közársaságiak halottakban és foglyokban egyötödét veszítették el haderejüknek, mert nem kevesebb, mint 26.000 foglyot hagytak a nemzetiek kezén.

TÁMADJA ROOSEVELTET AZ OLASZ SAJTÓ

(RÓMA.) (Stefani.) Az olasz sajtó egyhangulag igen heves támadást intéz Roosevelt ellen, aki szerinte a békének azzal akar szolgálatot tenni, hogy feleltelen háborút hirdet mindenki ellen, aki nem hajlandó a demokráta államok zászlóvivője lenni.

VÉRÉS ÖSSZETÜZÉSEK AZ OROSZ MUNKATÖRVÉNY ÉLETBELÉPTETÉSE MIATT

(MOSZKVA.) (Tass.) Az orosz kormányzat által most életbeléptetett rendkívül szigorú munkatörvényi intézkedések ellen országsszerte nagy megértés mutatkozik. A trotzkijista és autonomista elemek azonban mindezek ellenére is megkísérelték, hogy nyugtalanságot keltsenek. Ez több helyen sikerült is, mert különösen az ukrán szovjet területén fegyveres ellenállásra is sor került. Az antisztalinista elemeknek sikerült több helyen a parasztságot is megnyerni és véres ütközeteket provokálni. Ezeket azonban mindenütt leverték.

A TITKOS LEADÓ JELENTÉSE AZ ESEMÉNYEK RÓL

(VARSÓ.) (Express.) Az antisztalinista titkos leadó szerint a szigorú munkatörvények ellen a munkásság több helyen fellázadt és megtámadta a munkatelepeket. A mozgalomnak igen sok halálos áldozata is van, mert a munkásság felfegyverezve órákon át tartó

hősies harcot folytatott a GPU embereivel és élete árán is tartotta állását. Használó hősieséggel védekezett a parasztság is, amelyet a rekvirálások már a végsőkig elkésztettek.

SZIRIA UJABB BONYODALMAK OKOZÓJA LEHET

(DAMASZKUSZ.) (Reuter.) A legutóbb megtartott pártközi megbeszélések a politikai vélemények kettéosztódásához vezettek. Szíriában ma két párt van, amelyek közül az egyik támogatva az ifjuságtól azonnali harcot követel a francia protektorátus ellen és a teljes függetlenség kivívását tűzte ki célpontjául. A mérsékelték a jelenlegi kormány fejének, Mardam bejnek vezérletével aktívabb függetlenségi politikát követelnek és azt kívánják, hogy a francia kamara végre ratifikálja a legutóbb megkötött szír-francia megállapodást. Az elmúlt napokig úgy látszott, hogy a mérsékelték álláspontja győz és Mardam bej ura maradhat a helyzetnek, ha természetesen Páris a ratifikációval segítségére siet. A most

befutó jelentések azonban már arról számolnak be, hogy a druztörzsek Abdul Gjaftar vezérlete alatt megkezdették függetlenségi mozgalmukat, amelyet fegyveres erővel kívánnak kivívni a mardamista mérsékeltékkel szemben. A kormányhü lapok szerint

a szíriai helyzet kétségkívül újabb bonyodalmak okozója lehet, mert könnyen megállapítható, hogy Abdul Gjaftar mozgalmát idegen hatalmak támogatják. Párison mulik tehát, hogy belátja-e a gyors intézkedés szükségét és ratifikálja-e a megállapodást, amelynek értelmében a protektorátus veszélyeztetve nincs és Szíria függetlensége sem szenved csorbát.

Párisban úgy látszik most már tudatában vannak a beavatkozás szükségességének, mert Bonnet külügyminiszter második ízben is megbeszéléseket folytatott az ankarai francia konzullal, Mas siglivel, a párisi török követtel és Fuauks-val, az ujonnan kinevezett szíriai kormányzóval.

A katonai könyvecskék láttamozása az 1939. évre

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári hadkiegészítő parancsnokság rendelete értelmében a katonai Md. E. könyvecskék láttamozása az 1938. évre 1939. január 8-án kezdődik meg és 1939. március 1-ig tart.

I. Katonai igazolványukat láttamoztatni kötelesek: 1. Az 1935. korosztály két évet, továbbá az 1934. évjáratától az 1911. évjáratig bezárólag a három évet szolgált katonák. 2. A véglegesen felmentett családfentartók. 3. Az orvosiilag felmentettek a felmentés a felülvizsgálat közötti hét év alatt. 4. A csatolt területeken tartózkodók, akik valamilyen okból nem szerepelnek a katonai nyilvántartásokban. (Felmutatandó a születési és állampolgársági bizonyítvány.) 5. A tartalékos altisztek 55 éves életkorig.

II. Nem kell láttamoztatniuk katonai könyvecskéjüket: 1. Az első kiegészítő (din complimentare) évjárat (1936. évjárat két évre és az 1935. korosztály három évre besorozott katonái). 2. Az utolsó népfőlkelő korosztály (1910). 3. Az 1935-1911. korosztályoknak az 1938. évben összpontosított tagjai. 4. Az összes orvosilag véglegesen felmentettek. 5. Azok a fiatalok, akik családfentartói címen ideiglenes felmentést nyertek az öt év alatt, amíg a sorozó bizottság előtt megjeleneni kötelesek.

III. Hol kell láttamoztatni a katonai igazolványokat? 1. Mindenkinek az előbbi utmutatásban megjelölt községben a meghatározott napon reggel 8 órakor kell megjelenie a láttamozást végző bizottság előtt. 2. Ha valaki bármilyen okból nem láttamoztathatja katonai könyvecskéjét abban a községben ahová tartozik, azt elvégezheti bármelyik más, a megye területén levő alközpontnál. 3. Mindenkinek magával kell vinnie az Md. E. katonai könyvecskéjét, az összes eddig kapott behívási parancsokkal együtt. Súlyos betegség, esetén a katonai könyvecskét a szülő-

vel, testvérral, vagy nagykorú közeli rokonnal is lehet láttamoztatni. 4. A katonai igazolvány láttamozására abban a községben, amelyben jelenleg laknak, (csak személyesen) jelentkezhetnek a más hadkiegészítő hatáskörébe tartozó egyének is, de csak azzal a feltétellel, ha katonai helyzetük teljes mértékben rendezett. 5. A szakképzettséggel rendelkezőknek a katonai könyvecske mellett fel kell mutatniuk okleveleiket, mester- vagy munkakönyveiket is.

IV. A katonai könyvnélküliek jelentkezése: 1. Mindazok, akiknek katonai igazolványuk megrongálódott, a kolozsvári hadkiegészítőhöz címzett, felbélyezett kérvényt kötelesek benyújtani, amelyhez kell fényképet és a régi könyvecskét kell mellékelniük. 2. Akik katonai igazolványukat elvesztették, szintén kérvényt intéznek a kolozsvári hadkiegészítőhöz, két fényképet és a Monitorul Oficialban az igazolvány elvesztéséről megjelent közlemény csatolásával. Azoknak, akik tűz, árvíz, vagy más rajtuk kiválláló okok következtében veszítették el katonai igazolványukat, ugyancsak kérvényt kell benyújtaniuk a kolozsvári hadkiegészítőhöz, amelyhez mellékelni kell a két fényképet és azt a hatósági jegyzőkönyvet, amely igazolja a katonai igazolvány megsemmisülésének körülményeit.

V. Általános rendelkezések: 1. A katonai igazolványok láttamozása kötelező és díjmentes. 2. A láttamozás elmulasztóit a katonai büntető törvénykönyv 570. szakaszának 2. pontja alapján 15 naptól két hónapig terjedő elzárással büntetik. 3. Bármilyen panasz írásban, vagy élőszóban a kolozsvári térrparancsnokságnál, vagy a hadkiegészítő parancsnokságnál adható elő.

A katonai könyvecskék láttamozására vonatkozó további tudnivalókat lapunk következő számában közöljük.

Igazságot szolgáltatott Marosszék egyházi bírósága a lelkészválasztás ügyében

(TG-MURES-MAROSVÁSÁRHELY.) Ismeretes, hogy a megüresedett marosvásárhelyi református főpapi szék betöltése ügyében egyes személyek egyéni törekvései milyen áldatlan támadásnak tették ki a felelős papválasztó gyűlést.

Olyan súlyos és küzdelmes időben, mint a mai, helytelen belevenni a társadalmat meddő civakodásba. A pártortalmasság sorsára jutott egyházköziség életében sem volt helyes, hogy a lelképásztói szék miatt küzdelmet indított egy-két ember. Egy lelkész állás elnyerésének útja nem a harc, nem az aknázó rágalom, hanem a becsületes munkásság szerénység.

1938. október havának első vasárnapján ült össze a törvényes papválasztó gyűlés, amely Csiky József hit-tantanárt hívta meg a marosvásárhelyi református főpapi székbe. Időközben benyújtott felebbezés tárgyalása 1939. január hó 3-án, kedden volt. Az egyházmegye öttagu bírósága megállapította, hogy a felebbezés főképpen a választás tisztasága ellen igyekezett érvelni.

Az egyházmegye öttagu bírósága úgy döntött, hogy a teljesen alaptalan és sorozatos tévedésekkel teli felebbezést elutasítja és az október másodikai választást teljesen szabályosnak és törvé-

nyesnek minősíti. Ugyanakkor felhívja a felebbezők figyelmét arra, hogy egyházuknak sokkal többet használnak, ha képességüket az összetartó, alkotó munkára használják, mint hogy ha felebbezéssel gátolják a békés egyházi élet fejlődését.

A téves híresztelések miatt rá kell világítanunk még néhány körülményre a papválasztással kapcsolatban.

1. A meghívást annak idején nem a presbiterium bizonyos hányada, hanem 60 presbiter közül 35 az 1 ellenében mondotta ki.

2. Nem családi szempont alapján történt a papválasztás, hiszen október másodikán a szavazó hívek egyetemének többsége hagyta jóvá a meghívást.

3. Nem kinevezés történt Marosvásárhelyen, hanem a református nép érdeke jutott kifejezésre, amikor a választók 49 szótöbbséggel megerősítették a presbiterium határozatát.

Reméljük, hogy a jogi alapon álló egyházmegyei bírósági határozat megerősíti végre Marosvásárhely református népében a békét és az olyan rég várt krisztusi szeretetet és egyetértést. Csiky József személye mindenképpen biztosíték arra nézve, hogy a vásárhelyi társadalom egyházépítő nagymunkás főpapot kap. Munka az Isten akaratának jegyében! Ez az, amin megfordul a református nép jövődjéje, hogy olyan lelkipásztort kapjon, aki nemcsak testre, hanem lélekre is a legkiválóbb. Marosvásárhely református társadalmában nem előlegezte bizalmát ok nélkül a megválasztott lelkipásztornak.

Történelmi tapasztalat az, hogy nehéz időben mindig Isten rendeli ki a nép vezetésére méltó pásztort. Az igazságnak a lelke harsonázott a papválasztó gyűlés tagjaiban akkor, amikor Csiky Józsefet megválasztották és ez győzedelmeskedett most is Marosszék egyházi bíróságának kivétel nélkül minden egyes tagjában.

Adja Isten áldását az új lelkipásztornak, hogy az evangéliumi szó minél több szívbe elültetődjék és minél több lélekben teremje a keresztyén élet gyümölcseit.

Sz. N. G.

Ujabb csatlakozás a Nemzeti Fronthoz

Bukarestből jelentik: Ralea Mihail munkaügyi miniszter tegnap táviratot kapott a resicai, aninai és a zsilvölgyi munkásságtól, akik bejelentik csatlakozásukat a Nemzeti Arcvonal Frontiához.

— Halálos szerelem. Rengeteg bonyodalmat okozott a kis angol városkában, Oldhamban egy házassággal végződő szerelem. A tizenhét esztendő Fredrick Cole halálosan beleszeretett egy 18 esztendő, leányba és elhatározta, hogy elveszi feleségül. Mindketten kérték a szülők beleegyezését a házassághoz, de se a leány szülei, se a fiu szülei nem egyeztek ebbe bele. Erre a 17 esztendő fiu és a 18 esztendő szerelmes felkelt hajnali 5 órakor, hogy 6 órakor reggel megesküdjének. Attól féltek ugyanis, hogy a szülők megtudják a dolgot, a templomba sejtnek és megakadályozzák az esküvőt. Az esküvő szerencsésen le is zajlott, a 17 éves Fredrick Cole boldogan és büszkén vezette ki karján 18 éves menyasszonyát. Néhány órával később aztán vége volt a boldogságnak, mert a fiatal férjet özvegy édesanyja bezárta egy szobába és a fiatalasszonyt arra kényszerítette, hogy menjen haza saját szüleihez. Most ott tart a dolog, hogy a férj édesanyja az árvaságokhoz felebbezett a házasság miatt, azon a címen, hogy tulfiatalnak tartja fiát a nősülésre. Az újságírókat az anya nem engedte fia közelébe, a fiatalasszony szülei már engedékenyebbek voltak, őt sikerült meginterjúvolni. Így nyilatkozott: „Nagyon boldog vagyok, halálosan szeretjük egymást férjemmel és minden jóra fog fordulni...”

Még száz éve sincs,

hogy a nagy magyar orvos, Semmelweis Ignác nyilvánosságra hozta nagyjelentőségű kutatásainak első eredményeit a gyermekágyi láz felismeréséről, okairól és veszedelmének leküzdési módjairól. A lángeszű orvos és kutató előzően már hosszú évek óta figyelte és tanulmányozta a gyermekágyi láznak, ennek a veszedelmes betegségnek tüneteit és szomorúan állapította meg, hogy a szülések túlnyomó esetében az anya és az újszülött pusztulását leginkább a kello fertőtlenítés, és sterilizáció hiánya okozza. Bécsi, budapesti és más kórházakban végzett rengeteg tapasztalatát és megállapításait gyűjtötte azután össze abban a tanulmányában, amelyet 1858-ban terjesztett első ízben elő Budapesten orvostársai előtt, egybefoglalva mindazokat az eredményeket is, amelyeket kutatásai során elért. Semmelweis azt hitte, hogy felfedezéseit általános nagy öröm fogja fogadni. Nem így történt ez sajnos, amiként szomorú tény az, hogy a nagy kutatók, felfedezők és feltalálók útja általában igazán nem rózsaleveleken és virágszirmokon át vezet, hanem a lekritizálás tüskéi, a megnevezés, bozótjai, a guny és lefitymálás szakadécai között.

Igy volt ez Semmelweisnél is, mert bizony még orvostársainak nagy része se akarta őt megérteni, zseniális megállapításait elfogadni s a bírálat, a féltékenység, a kigunyolás annyi keserű változatát kellett megérnie az emberiség az egyik legnagyobb jótevőjének, hogy végül is beleőrült a retentő agymunkába és a rosszindulatú lenézésekbe, üldöztetésekbe. Nem ő volt az első és nem ő az utolsó ebben a szomorú sorsban, hiszen Pasteur, Behring, Koch, Lister, Jenner, Ehrlich, Hata és más orvosok, vagy Volta, Galvani, Faraday, Stephen son, Galilei, Watt, Edison a nagy feltalálók és felfedezők közül szintén jártak rövidebb-hosszabb ideig a családások kálváriáját, amíg az emberi szükségletkörűség fölött győzött a tudomány ereje és örök igazsága.

De bármilyen fájdó is, mégis csak vigasztaló és felemelő érzés, hogy a tudás, az emberiség, a segíteni akarás szent szándéka, a hit, a rendíthetetlen meggyőződés végül mégis csak győz és hogy azok, akiknek a legbensőbb hivatástudat valósággal megszállottként kerget előre a felismerések, az emberiség örök javát szolgáló kutatások útján, minden életsorsot vállalnak, amit a Végtet kijelöl a számukra. Vállalják a jót és a rosszat, az elismerést, a megbecsülést ugyanúgy, mint a félreismerést, a kicsufolást, a csalódást. És végül is az örök érdem szent ereje kerekedik felül, diadalmaskodik, mint Semmelweis és annyi kivételes mások esetében.

Ma a nagy Gyógyító emlékezetét szobrok, alapítványok, kórházak öröklítik meg, nevét az egyetemes emberiség áldja, kutatásainak eredményeit és módszereit világszerte alkalmazzák, a fertőtlenítés tana pedig a szülések tekintetében fentartások nélkül elfogadott és Semmelweis egyike a népek egyik legnagyobb jótevőjének. Milliő anya és újszülött köszönheti neki az életét, népek és nemzetek végtelenül hálásak neki és a reája való emlékezés mindig és mindenkinek igazán szent és drága öröm. De példa is az ő emléke, világító példa: hogyan kell mégis és mindig munkálkodnunk lehetőségeink keretei között a köz javáért. Nem a sikerek csillogására szegezni a tekintetünket, hanem a kötelesség örök feladatai felé, nem érdemkért dolgozni, hanem a magunk belső öröme és mindenki érdekében. És akkor sebek, fájdalomak, csalódások, keserűségek ellenére is, előbb, vagy utóbb reánk ragyog Isten áldó mosolya mellett az emberiség elismerése is amely tulajdonképpen csak kiengesztelő áldozat a sok méltatlan megbántásért.

Semmelweis emlékezete előtt pedig még mindig nem tudunk elég megengesztelő áldozatot tartani.

(t.)

A beszéd és a tény módszere

A Nemzeti Ujjászületés Frontja szilárdaságáról beszélve és annak megalakulását ismertetve, Vaida Voevod Sándor koronatanácsos a következő mondatban összegezte a román testvériség új szervezetének programját.

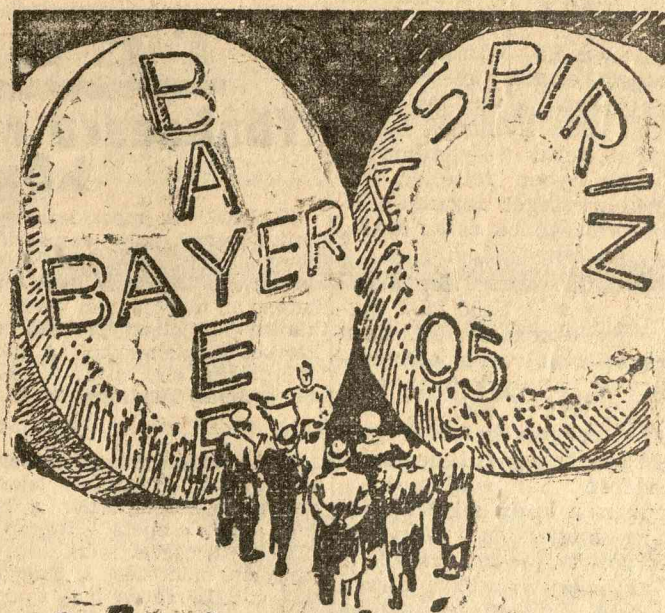
— A tettek módszere fogja felváltani az üres beszédek módszerét.

Az ország sokat szenvedett a politikai böbeszédűség és frázispuffogatás bűne következtében... A kávéházi politikai módszer szájról-szájra járó és véget nem érő tanácskozások, amelyeknek folyamán „mindenki kifejtette véleményét”, természetesen nem hozhatott határozatot. És az üres beszédeknek ez a módszere kormányzási módszerre vált, valamikor, a politikai demokrácia dekandenciájában. A kávéházakból kiterjedt ez a böbeszédűség a gyűlésekre, a különféle bizottságokra. Bárhol, bármilyen alkalommal minden kezdeményezés, minden erő ellanyhult és belefűl a szavak záporába. A helyzet súlyosbodott a rémhírek terjesztésével. Mindenki izgatott volt és a politikai tevékenység lázas és semmi hasznát nem hozó beszédekben merült ki, amelyek megakadályozták minden cselekedetet és késleltették minden határozatot.

A szószátyárkodásnak ez a módszere — ha megengedhetjük ennek a kifejezésnek használatát — megtámadta magát a hatóságokat, amelyek elvesztették rendelkezésük végrehajtásánál a szükséges gyorsaságot és a szóbeli beszédek fojtogató karjaiban habozó lett a hatalom. A törvényhozótanács hasonlóképpen végnélküli vitákban és szószaporításban élte ki magát, elfelejtkezvén igazi szerepéről. A gyűlések folyamán csak a szónokoknak hittek. Az igazi értékek eltűntek, helyettük a szóbeli képességek és az az elv, hogy ki kiabál és ki szidalmaz jobban, — vetették át a szót.

Mintha valóságos beszélőörültség terjesztette volna ki sötét hatalmát a politikai világ felett, amely árnyékot vetett a tiszta észre, mikor határozatokra kerül sor és így elvezették a tiszta és erőles módszereket.

És elővárosban elrendelték a hatóságok egy kávéház bezárását. Jelentéktelen-

Jól vizsgálja meg,
ha Aspirint vásárol, hogy rajta van-e a csomagoláson és a tablettán a Bayer-kereszt.
Nem Aspirin, amellyről ez a védjél hiányzik.

ASPIRIN
VALÓDI CSAK A Bayer KERESZTTTEL

nek látszó, de valójában igen jelentős tény... Szimbólikus jelentőségű. Elcseszt a szószátyárkodásnak és a rosszindulatú hírverésnek egyik fellelvára.

A Nemzeti Ujjászületés Frontja a beszédet tettekkel helyettesíti. Ez a program egyszerűnek látszik, de valójában hatalmas jellegű forradalom a román közélet erkölcsiségében. Megmenekülést jelent ez a habozás és dadogás örvényéből és elhatározott tevékenység megkezdését jelenti, amelynek végső célja az ország megmentése.

Reuter jelenti:

(LONDON.) A brit kormány elhatározta, hogy bizottságot küld ki Jamaica szigetére az ottani állandó nyugtalanság okainak tanulmányozására.

(LONDON.) A hatóságok a tegnapielőtti és a felsőház előtt lefolyt tüntetés miatt letartóztattak 13 személyt, akiket közrend zavarása miatt vonnak felelősségre.

(LONDON.) VI. György uralkodó a közmunkügyi minisztériumot felszólította a munkanélküliség megszüntetésére vonatkozó tervezet leggyorsabb kidolgozására.

(PARIS.) A törvényesség visszautasította Skoblinné perurafelvételi kérelmét.

(PONTIGNANO.) A Pontignanban eltemetett renaissance művész, Perugino holttestét most szülővárosába, Perugiába viszik át és ott temetik el ünnepélyes formák között. Perugino tudvalevőleg tanító-mestere volt Rafael Sanzionak.

(RIGA.) Ulmanis elnök újkor fogadta a balti németek képviselőit, ami által első ízben nyert hivatalosan elismerést, hogy a balti államokban német kisebbség is van.

(DAMASZKUSZ.) Lebouviert, az Ottoman Bank vezérigazgatóját, mint tudvalevő, eddig ismeretlen tettesek, vagy elrabolták, vagy megölték. A hatóságok a legszorgosabb kutatás ellenére sem tudták mind eddig fellelni az eltűntet.

(BUDAPEST.) Tartott nyitást után külföldi ösztöndíjasok hiányát lemorzsolódtak az az árfolyamok. A tőzsde a legalacsonyabb jegyzések mellett zárt.

(MANCHESTER.) A Manchester—Glasgow-i vonalon az erős havazás következtében kisiklott egy személy szerelvény. A szerencsétlenségnek 2 halálos, 15 sebesült áldozata van.

(BOMBAY.) A mohamedán diákság a legutóbbi gyűléstőlami nandeleit miatt tüntetést rendezett és ennek során összecsapásnak több súlyosan sebesült áldozata van. 4 személy letartóztattak.

(AMSTERDAM.) A hatóságok nagyarányú, bűnös telekspekulációra jöttek rá. Számos letartóztatás történt.

(BERLIN.) Hitler vezér és kancellár a Berghofon személyesen gratulált Himler miniszternek hivatalba lépése évfordulója alkalmából.

(LONDON.) A brit munkanélküliek tegnap megismételték tüntetésüket Chamberlain miniszterelnök lakása előtt, ahová szintén fekete koporsót cipeltek.

(PARIS.) A Casanova mulatóhely eddig ismeretlen okoknál fogva kigyulladt. Két vendég meghalt és többen megsebesültek.

(GDYNGEN.) Gdynyben a lengyel hatóságok nagyarányú valutacsempészésre jöttek rá. A banda tagjainak egy részét letartóztatták.

(SYDNEY.) Lyons, ausztráliai miniszter elnök elítélőleg nyilatkozott H. G. Wells világhírű írónak egy a totális államok ellen irányuló cikktámadásáról.

(BUENOS AIRES.) A buenosairesi kikötőben felgyújtottak egy hajót, amely a nemzeti spanyolok részére kukoricát akart szállítani.

(BERLIN.) Göring marsall elrendelte az országos sörétgyűjtést, mert a múlt évben 500.000 tonna sörétet kellett importálni.

(DAMASZKUSZ.) Iran északi felében nagy földrengés pusztított, amelynek során 10 halottat és óriási anyagi kárt jelentettek.

(LONDON.) A tegnapi munkanélküli tüntetés résztvevői közül 7 személyt letartóztatásba helyeztek.

— Mikor érvényes a vasuti utazási kedvezmény? Bukarestből jelenti a Rador: A CFR vezérigazgatósága úgy határozott, hogy sem a téli üdülőhelyek, sem a téli sporthelyeket látogató utasok, akik 25 vagy 50 százalékos utazási kedvezményre jogosultak, nem részesülhetnek ebben a kedvezményben, csak azok vehetik igénybe, akik ugyanazon vagy magasabb kocsiosztályon utaznak vissza a kiinduló állomásra.

Dr. Lothar Radăceanu lesz a vasárnapi munkasgyűlés bukaresti megbízottja

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Az országos szak-szervezeti tanács kötelekésbe tartozó szak-szervezetek vezetői, mint már jelentettük, szerdán este tartott ülésükön elhatározták, hogy csatlakoznak a nemrég megalakult Nemzeti Ujjászületés Frontjához. Ezt az elhatározást magáévá tette a kolozsvári szaktanács is és az erről szóló határozatát vasárnap délelőtt 10 órakor a Építőmunkás Otthonban tartandó gyűlésen ismertetik a szakszervezetbe tömörült munkássággal. A vasárnapi gyűlésen jelen lesz dr. Lothar Radăceanu, az Országos Szakszervezet Tanács megbízottja is, aki nagy beszédet mond a Nemzeti Ujjászületés Frontjába való belépés szükségességéről. A gyűlésen egyébként a munkásság képviselői ismertetni fogják az általános politikai helyzetet és előterjesztik azokat a kérdéseket, amelyeknek megoldását a munkástársadalom a kormánytól várja.

Tanácskozás a kisebbségi kérdéssről

Bukarestből jelenti a Rador: Csütörtökön reggel érkezett volt a belügy minisztériumban, amelyen résztvettek Armand Calinescu, Petre Andrei, Grigore Gafencu miniszterek és Silviu Dragomir kisebbségi főkörmánybiztos. A tanácskozás folyamán több fontos határozatot hoztak a kisebbségi kérdéssel kapcsolatban.

— A belügyminiszter köszönete. Bukarestből jelentik: Armand Calinescu belügyminiszter lapunk útján is köszönetet mond azoknak az ismerősöknek és barátjainak, akik az újév alkalmával üdvözölték.

— A közönség előtt lett öngyilkos az énekesnő. Bukarestből jelentik: Galia Ferosova fiatal énekesnő megrendítő módon akart véget vetni életének. Az éjszaka folyamán a mulatóhelyen borotvával felvágta ereit, majd miközben kezéből sugárzott a vér, kilépett a közönség elé és kedvenc áriáját kezdte énekelni. A közönség sorában nagy riadalom támadt. Az énekesnő pár pillanatra mulva elájult. Kórházba szállították, ahol gondos kezelés alá vették.

Újabb hűségnyilatkozatok

(BUCURESTI.) Sima Simulescu professzor, Aurel Serafin mérnök és Gheorghe Apostolescu, a volt legionista szervezet tagjai, akik Rarnnicul Saratban büntetésüket töltik, nyilatkozatot állítottak ki, amelyben feltétlen hűséget és engedelmességet fogadnak II. Károly király Öfelségének és az ország törvényeivel szemben.

A Semnalul című fővárosi lap a következőket írja: „A volt légió több tagja újabb hűségnyilatkozatot tett. Ezek a hűségnyilatkozatok olyan kijelentéseket tartalmaznak, amelyeket hangsúlyozni kell és fel kell rá hívni a fokozott figyelmet. A nyilatkozatból megállapítható, hogy az összes volt legionisták Zelea Codreanu halálával mozgalmukat megszüntetnek, lezártak tekintik. Az a tény, hogy miután ez a szervezet már eltűnt és volt tagjai fentartás nélkül alávetik magukat az ország törvényeinek, azt jelenti, hogy az ország jövőjét nem fenyegeti semmiféle veszély. A nemzeti érzés a légió volt tagjainak a lelkebe visszatért, megszilárdul bennük a hazaszeretet, a Trón iránti hűség, a nemzeti közösséghez való ragaszkodás. A volt legionisták tevékenységének bekapcsolása Nemzeti Újjászületés Frontjába, a nemzet és az ország újjáéledését fogja majd elősegíteni.”

Bejelentési űrlapok

nemzeti munkavédelmi, személyzeti fizetésekéről, házbér-jövedelmekről, bejelentési hivatalhoz beszerezhető

BOROS

Papirkereskedésben Cluj.

Rádió

VASÁRNAP, január 8.

Bucuresti. 8.30: Ritmikus torna, rádió-hírek, reggeli hangverseny, háztartási és orvosi tanácsadók. 9.55: Istentisztelet, tem plom zene, prédikáció. 13: Időjelzés, kulturális és sport hírek. 13.10: Hangverseny. 14.10: Hírek, aktuális előadás. 15.05: Vidám műsor. 18: Julea Vazul zenekara. 19.15: Táncelemek. 20.30: Hósi zene lemezek. 21: Ziehrer: A svíhások, három felvonásos operett. 23.05: Lemezek, Hírek külföldről.

Budapest I. 9: Hanglemezek. 10.40: Hírek. 11: Katholikus istentisztelet. 12.15: Ev. istentisztelet. 13.30: Zenekar. 14.05: Előadás. 15: Hanglemezek. 16: Gazdasági előadás. 18: Jazz zene. 18.40: Elbeszélés. — 19.15: Nóták cigányzenével. 20.05: Hírek. 20.20: Katonazene. 20.50: Sporteredmények. 21: Vidám hangjáték. 22.40: Hírek. 23: Cigányzene. 23.50: Zenekar. 1.05: Hírek.

elcsésem hosszú hónapok óta gyomor- és epebántalmakban szenved...

Tafrov Nicolae, Vinga községbeli lakos írja nekünk a következőket: „... Feleségem, aki hosszú évek óta gyomor és epebántalmakban szenved, egy üveg Gastro D elhasználása után olyan feltevő javulást mutatott, hogy az egész községben feltűnést keltett ez a világhírű gyógyszer, szíveskedjenek még egy üveget küldeni...”

A világhírű amerikai Gastro D. azért olyan népszerű és nélkülözhetetlen minden családban, mert 10—15 éves gyomor, epe, vese, bél és májbajok, ideges makacs fejfájások eseteiben, rövid kúra után (3—4 üveg) kitűnő eredményeket mutat fel. Orvosok is ajánlják.

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy postán megrendelhető 135 lej utánvét mellett Császár E. gyógyszerárakban, Bucuresti, Calea Victoriei 124

— Bay Girolamo ismert vívótanár megkezdte vívó és svéd torna-oktatását úgy gyermekek, mint felnőttek és hölgyek részére is. Órák: kedd, csütörtök és szombati napokon délután fél 5 órától este 9 óráig. Külön gyermekcsoport. Str Nic. Iorga 3

TESTEDZÉS

Tănăsescu nyerte a cannesi nemzetközi teniszversenyt

(CANES.) A most lezajlott nemzetközi teniszverseny nagy szenzációja az volt, hogy a férfi egyes döntőjét két román versenyző: Tănăsescu és Badin vívta. Mindketten az elődöntőben egész sereg nemzetközileg fémjelzett játékosat vertek ki a további küzdelmekből. A döntőt és ezzel az értékes első díjat Tănăsescu nyerte, aki pompás küzdelemben 1:6, 6:0, 7:5, 6:4

arányban verte az ugyancsak román Badint.

A nemzetközi verseny férfi páros döntőjében a Galappe-Medecin monacoi kettős győzött 10:8, 8:6, 5:7, 6:4 arányban a Tănăsescu-Badin román kettős ellen. Így a román pár a második helyen végzett.

Újabb vereséget szenvedtek a bukaresti telefonisták. Krynica-ból jelentik: A nemzetközi jégkorongtornán a bukaresti Telefon Club csapata tegnap a budapesti FTC együttesével mérkőzött. Az izgalmas lefolyású mérkőzést a magyar csapat 1:0 (0:0, 0:0, 1:0) arányban nyerte meg.

Magyar győzelem Chamonixban. A Villani-serlegért folyó jégkorongmérkőzések döntőjét Chamonixban Vizkereszt napján játszották le a Budapesti KE és a milánói Diavoli Nerrazzuri együttese. A győzelmet és ezzel az értékes serleget a budapesti csapat nyerte meg, amely 3:1-re verte a milánóiakat.

118.730 néző — bajnoki labdarugómérkőzésen. Londonból jelentik: A Glasgow Rangers-Cheltic angol ligabajnoki mérkőzésnek 118.730 fizető nézője volt. Ez a szám rekordot jelent, mert ilyen hatalmas közönség előtt még nem játszottak le bajnoki meccset.

Rossz üzlet a Louis-Lewis ökölvívómérkőzés. Newyorkból jelentik: A január 25-én a Madison Square Gardenben sorra kerülő Louis-Lewis nehézsúlyú ökölvívómérkőzés iránt a közönség köréből semmi érdeklődés sem mutatkozik. A két néger világbajnoki küzdelmére a fehér emberek nem kíváncsiak, a négerek viszont nem tudják megfizetni a borsos helyárakat. A mérkőzés rendezői számára rossz üzlet lesz a két néger viaskodása.

Zakopaneban rendezett nemzetközi műkorcsolyázó verseny minden számában magyarok győztek. A férfiegyest Kállai Kristóf, a páros versenyt a Bass-Barcza kettős nyerte.

Budapesten rendezik meg a műkorcsolyázó világbajnokságokat. Budapestről jelentik: A nemzetközi korcsolyázó szövetség rendelkezése folytán az ezévi férfi- és páros műkorcsolyázóvilágbajnokságokat február 16—19 napjain a magyar fővárosban rendezik meg. A világbajnoki versenyekre Budapestben máris nagy előkészületek folynak. A városi és megyei műjégpályák felújítását azonnal megkezdik.

Legyőzte az Újpest Kairó válogatottját! Kairóból jelentik: Az egyiptomi portyán lévő Újpest labdarugócsapata Vizkereszt napján játszotta második turamérkőzését az egyiptomi főváros válogatottja ellen. A mérkőzést az Újpest kitűnő játékkal 5:2 (2:1) arányban nyerte meg Zsengeller (2), Kállai, Hidasi és Vincze góljaival.

Szalonikiben is győzött a Ferencváros! Szalonikiből jelentik: A Ferencváros portyacsapata Vizkereszt ünnepén Szaloniki város legénységét 4:2 (1:2) arányban győzte le. A magyar bajnokcsapat góljait Sárosi dr. (2) és Toldi lőtték, a negyedik gólját Sárosi dr. lőtte.

Sársaság

(Vasas teatestély. A kolozsvári vas- és fémmunkások január 8-án, vasárnap este fél 9 órai kezdettel teatestélyt rendeznek a saját otthonuk dísztermében, Str. Catedralei 7. szám.

(Magánalkalmazottak teadélutánja. A Cristal Palaceban vasárnap, január 8-án délután 5 órai kezdettel Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak teadélután rendeznek.

LORENZ
NÉPRÁDIÓ (volksempfaenger) lei 3.300
LORENZ 4-1 dinamikus super . . . Lei 145 00
zenei hangja tökéletes, továbbá Ekco és Standard rádiók. Saját érdekében hallgassa meg.
CSILLÁROK
nagy választékban, rendkívül olcsó árban, tekintse meg
TOTELECTRIC-nél CLUJ, REG FERDINAND 28-a.

LEGUJABB

Magyar és csehszlovák hivatalos jelentés a munkácsi támadás ügyében

Január végén ül össze Londonban a Palesztina-értekezlet

(MÜNCHEN.) Beck lengyel külügyminiszter, aki tudvalevőleg Berchtesgadenben megbeszéléseket folytatott Hitler vezérkancellárral, pénteken éjfélikor felesége társaságában Berlinen át Varsóba utazott. A tárgyalásokról a hivatalos közléseken kívül semmi érdemleges nem szivárgott ki.

PRÁGAI HIVATALOS JELENTÉS

(PRÁGA.) A hivatalos csehszlovák jelentés a munkácsi támadással kapcsolatban a következőket mondja: Pénteken reggel vizsgálat indult meg a rámadással kapcsolatban. A vizsgálat tisztázná fogja az előzményeket. A prágai magyar diplomáciai ügyvivő pénteken délután jelentkezett a csehszlovák külügyminisztériumban és a magyar kormány hivatalos jegyzékét nyújtotta át. A külügyminiszter válaszában azt mondotta, hogy amíg tisztázott nem lát és amíg a hivatalos köz-

lések nem derítik fel teljesen az esetet, érdemleges választ nem adhat.

Újabb jelentések szerint a csehszlovák összekötő tiszt a hadügyminisztérium megbízásából Munkácsra érkezett, ahol azonnal felvette a tárgyalásokat a magyar hadügyminisztérium által oda-küldött tiszttel.

MIÉRT JÁRT HUSZTON A CSEH VEZÉRKAR FŐNÖKE?

(HUSZT.) Pracelak tábornok, a csehszlovák vezérkar főnöke csütörtökön — tehát még a munkácsi támadás előtt — Husztra érkezett ahol megbeszéléseket folytatott Volosin ruszin miniszterrel. Csehszlovák közlések szerint a tábornok kizárólag nemzetvédelmi ügyekben járt Huszton.

MIT IR A KÜLFÖLDI SAJTÓ?

(BERLIN.) A munkácsi esettel kapcsolatban a német birodalmi sajtó feltevő cikkekben foglalkozik. Ismerteti

az eseményeket úgy a magyar, mint a csehszlovák jelentések alapján.

(PÁRIS.) Hivatalos francia politikai körök egyelőre még nem nyilatkoztak a munkácsi támadásról. A sajtó ellenben egyértelműen a csehszlovák hatóságokat teszi felelőssé a támadásért.

(LONDON.) Az angol sajtó is élénken foglalkozik a munkácsi esettel és ugyancsak azt szögezi le, hogy a történetekért kizárólag a csehszlovák felelős tényezőket terheli a vád.

DALADIER HAZAUTAZOTT

(ALGIR.) Daladier francia miniszterelnök pénteken délután a Fosch Marchal páncélos cirkáló fedélzetén elhagyta Északafrikát és Marseille felé hajózott. A miniszterelnök valószínűleg vasárnap már Párisban lesz.

ANGOL ÁLLAMFÉRFIAK RÓMAI UTJA

(LONDON.) Chamberlain angol miniszterelnök és Halifax külügyminiszter kedden délelőtt indulnak római utjukra. Háromnegyed 4 órakor Párisba érkeznek, ahol hosszabb megbeszélést fognak Daladier miniszterelnökkel és Bonnet francia külügyminiszterrel folytatni, azután tovább utaznak Róma felé.

IRÁNY: DJIBOUTI

(MARSEILLE.) Tegnap reggel ezer szenegáli lövészt hajóztak be. A fekete katonák utiránya a keletafrikai Francia-Szomáli kikötővárosa: Djibouti.

PÁL RÉGENSHERCEG VADÁSZATRA JÖN ROMÁNIÁRA

(BUCURESTI.) Rádiójelentés közli, hogy Öfelsége II. Károly király meghívta vadászatra Pál jügoszláv régensherceget. A királyi vadászatok a Bánáthban rendezik meg.

A PALESZTINAI ÉRTEKEZLET

(LONDON.) Hivatalos jelentés szerint a palesztinai kérdésekben a kerekasztal konferenciát január végén fogják megtartani. Az értekezleten Mac Donald angol gyarmatügyi miniszter fog elnökölni. Az értekezletre a zsidók kijelölték képviselőjüket, az arabok még nem.

MAGYAR HIVATALOS JELENTÉS

(BUDAPEST.) A magyar távirati iroda hivatalosan közli, hogy a lefolytatott hivatalos vizsgálat során megállapítást nyert miszerint Munkács ellen a támadást rendes cseh sorkatonaság követte el. A kérdés kivizsgálására Munkácsra érkezett cseh tiszték pénteken délután fél 6 órakor eltávoztak a városból, mire a cseh tüzés és gyalogság újlag löni kezdte a várost. Megállapítást nyert az is, hogy a magyar határon túl, de annak közvetlen közelében cseh területen jelentős cseh csapatösszevonási művelet folyik. A magyar katonaság és a határvédelmi osztagok parancsot kaptak, hogy a cseh csapatok tüzéségi és gyalogsági lövéseit ne viszonozzák és csak akkor használják fegyverüket, ha közelharcra kerülne a sor.

— A GÁZROBBANÁS VÉGZETES KÖVETKEZMÉNYE. Ploestiből jelentik: Borzalmas robbanás történt Ploesti egyik külvárosában. Lazarovitsi faraktáros Anton Seleni nevű szolgálja meg akarta gyújtani a gázlámpát. Valószínű, hogy a gázvezeték csöve már korábban megrepedt és a kiömlő gáz a gyufa lángjától felrobbant. A hatalmas erejű robbanás rombadöntötte az egész házat, amelynek romjai alól Lazarovitsit és feleségét, valamint Seleni szolgát és feleségét borzalmasan összeroncsolt állapotban, életveszélyes sebsülésekkel huzták ki. A hatalmas erejű robbanás 150 méter körzetben betörte a szomszédos házak ablakait és súlyosan megrongálta az épületeket.

Halálos kimenetelű robbanás történt a Ploesti közelében levő Nedelea községben is. Ostache Mária falusi asszony égő gyertyával ment le a pincébe, ahol az összeroncsolt talajgáz felrobbant. A robbanás ereje rombadöntötte a falusi asszony házat, aki halálát lelbe a romok alatt.

Adófizetők figyelmébe!

Kik kötelesek és melyik határidőig adóvallomást benyújtani?

Szigoru büntetéssel sújnak azokat, akik hiányos, vagy kesedelmes adóvallomást tesznek

(BUCURESTI.) A pénzügyminisztérium a tegnap a következő körrendeletet adta ki:

Az érdekeltek tudomására hozzuk, hogy az egyenesadóról szóló törvény értelmében az adófizetők közül az 1939—40. költségvetési évre adóvallomásokat kötelesek benyújtani:

JANUÁR HÓNAP FOLYAMÁN

1. A kisiparosok és kis kézművesmesterek, akiket az 1936. évből háromévi időtartamra osztályoztak adó szempontjából és amely osztályozás határideje az 1939. évi március 31-én lejárt.

2. Azok, akiknek adóosztályozása az 1937. évi március 31-én járt le és akiknek adótételét az 1938. évi április elsején megjelent törvény értelmében az 1938—39. költségvetési évre változtatlanul előírták.

3. Azok, akik valamely ipar vagy kereskedelem üzését 1938—39. év folyamán, illetve az 1938. évi április elseje után kezdték meg és akiknek adóösszeget az 1938—39. évre átmeneti jelleggel állapították meg azzal, hogy később sorolják be őket a megfelelő adóosztályba.

4. Adóvallomást kötelesek benyújtani az összes kereskedők és inarosok, akiknek adóját évenként állapítják meg, továbbá az összes részvénytársaságok, betéti társaságok és korlátozott felelősségi társaságok.

A részvénytársaságok adóvallomásait a mérlegjóváhagyó közgyűlés határidőjéig is beadhatják, az adóvallomást azonban az 1939. évi április 30-án feltétlenül és meghosszabbítás nélkül lejár, eddig a határideig tehát az összes részvénytársaságok kötelesek adóvallomásukat benyújtani.

Adóvallomást kötelesek beadni a folyó évi január hónap folyamán az összes szabadfoglalkozásuk is.

A háztulajdonosok, szállodák tulajdonosai és azok, akik albérleket tartanak, üres vagy butorozott szobákat, havi, vagy évi bérletben, kötelesek adóvallomást benyújtani az illetékes adómegállapító pénzügyigazgatóságokhoz a folyó évi január hónap folyamán, amely bevallásban, illetve kimutatásban fel kell tüntetniük a bérleket, illetve albérleket családi és keresztnévét, foglalkozását, valamint azt a bérleti összeget, amelyet a bérlet, illetve albérlet fizet.

APRILIS ELSEJÉTŐL MÁJUS 15-IG

Adóvallomást kötelesek benyújtani mindazok, akiknek ingatlanát, házat, földbirtokát jelzőlegileg bekebelezett, vagy telekkönyvileg előjegyzett tartozások terhelik és ezen a címen az adótöbblet (supracota) és az elemi adók mérséklését, leszállítását igénylik.

AZ ÉV FOLYAMÁN BARMIKOR

adóvallomást nyújthat be legkésőbb 10 napon belül valamely szabadfoglalkozás, kézműesterség, kereskedelem vagy ipar üzésének megkezdéséről, erdőki-termelésről, vagy pedig az előre nem látott alkalmi keresetről. Hasonlóképpen az az adóalany, aki felhagy valamely kereskedelem vagy ipar, mesterség üzésével vagy az ingatlanulajdonos ha ingatlanának értékében valamely változás áll be, emelkedés vagy csökkenés, vagy ha a kérdéses ingatlan teljes vagy részleges adómentessége megszűnik, az az év folyamán is benyújthatja adóvallomását. Az ilyen természetű változásokat, amelyek az ingatlan, a kereskedelmi vagy ipari adó megállapítását befolyásolhatják, legkésőbb egy hónapon belül meg kell tenni.

A kereskedelmi cégek kötelesek az alkalmazásukban levő egyének, az időszakonként foglalkoztatott személyzet, szabadfoglalkozásuk megadójátására vonatkozó bejelentésüket az illetékes területi pénzügyigazgatóságnál az al-

kalmaztatás időpontjától számított egy hónapon belül megtenni, közölve egyben azt az összeget is, amelyet bármilyen formában, tiszteletdíj, részesedés, jelenléti díj, renumeráció vagy bármilyen javadalom címén az illetőnek kifizettek.

A részvénytársaságok az illetékes pénzügyigazgatóságnak a mérleget jóváhagyó közgyűléstől számított egy hónapon belül kimutatást kötelesek benyújtani az igazgatóság és a felügyelőbizottság tagjairól, feltüntetve pontos címüket és azt az összeget, amelyet az elmúlt évben akár tantieme, jelenléti díj, fizetés, reprezentációs költség vagy bármilyen javadalom alakjában részükre kifizettek.

BÜNTETŐ RENDELKEZÉSEK

A pénzügyminisztériumi hirdetmény felhívja az összes adóvallomásra kötelezettek figyelmét az egyenes adóról szóló törvény 93. és 103. szakaszaira, amelyek szerint a helytelen, a valóság-nak meg nem felelő, vagy késedelmesen benyújtott adóvallomások esetén a következő büntető rendelkezéseket alkalmazhatják a mulasztást elkövetőkkel szemben:

Nem idézik meg a kivetési bizottság elé az ilyen adófizetőt és adóját — meghallgatása nélkül — hivatalból állapítják meg. Azokat, akik hiányos adóvallomást állítanak ki, vagy a vallomást a határidő letelte után nyújtják be, a kiírt adóösszeg egynegyedével külön megbírságozzák.

Azokat a szálloda- és háztulajdonosokat, akik bérletről, illetve albérletről nem adják be a törvényben előírt határidőben az adóvallomást, illetve kimutatást, a megállapított adóösszeg 25 százaléka után külön pénzbírsággal sújtják.

A lélekbuvár szerepe a büntetőtanácsban

Szakorvosi vélemény szerint még a terhelt egyén is úgy erkölcsileg, mint büntetőjogiilag teljes mértékben felelős tetteiért

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A legutóbbi büntetőjogi világtalálkozásokon az a javaslat vetődött fel, hogy a büntetőtanácsokban tényleges bírói minőségben egy-egy pszichológust is alkalmaznak. Ennek a tervnek az lett volna a célja, hogy a lélek-szakértő állapítsa meg, hogy a vádlottnál a büntetett elkövetésénél milyen mértékben játszottak közre társadalmi és egyéni tényezők? A kongresszus a javaslatot elvetette, de nem azért, mintha az nem lenne előnyös az igazságszolgáltatás szempontjából, hanem azért, mert a terv közgazdasági tekintetében súlyos nehézségekbe ütközik.

Felkerestük Kolozsvár egyik legkiválóbb ideg- és elmegyógyász szakorvosát, mert a kérdés vitathatatlanul az elmegyógyászat hatáskörébe tartozik.

— Milyen szerepet játszik a terhelt a bűnesetek elkövetésénél? — kérdeztük.

— A bűnözést — válaszolta az orvos — társadalmi és egyéni okok váltják ki. A rendszeres, deduktív tudományos kutatás kiküszöböl minden társadalmi tényezőt és akkor szemléltethetővé válik, hogy hol vetődik fel a terhelt, mint bűnözés indítéka. A tulajdonelleni vétségek leginkább olyan társadalmi rétegekben fordulnak elő, ahol az anyagi körülmények bizonyos fokig kényszerítő hatással vannak az egyénre. De ismert dolog, hogy a szexuális bűntények, mint a vérfertőzés, kiskorúak elleni merényletek társadalmilag nagyon determinálódnak, például hiányos erkölcsi nevelés, együttérzés stb., de ennek ellenére ezek a társadalmi osztályokban is elenyészően csekély számban fordulnak elő. Ha ezeknél a bűntényeknél kizárjuk a társadalmi tényezőket, akkor ami Tenmarad, az a hajlamosság, illetve terheltég. Ilyen értelemben véve az a kriminalitás, amely nem vezethető vissza társadalmi okokra, a betegségnek, az elmebetegségnek egyik megnyilvánulása. Feltűnően gyakori a bűnözés a kimondottan gyengeelméjű, szellemileg visszamaradt egyéneknek, akiknél az erkölcsi fejlődésképeség csökkent, vagy hiányzó volt az erkölcsrend és a törvényekkel való összekapcsolódás vezet. Lehet tehát a kriminalitásban vele született tényező, amit degeneráltságnak nevezünk.

— Ilyen öröklete, hajlamosságra számos példa van a családkutatásban, amely felmenő és oldalágban egész sorozatát mutatja fel a degenerációs jeleknek, úgy mint elmebetegség, epilepszia, alkoholizmus stb. Az amerikai családkutató tudósok a bűnöző családfájának száz tagját vizsgálták meg. Megállapították, hogy az ős kétszer házasodott. Az egyik anyja súlyos degenerációs elemeket vitt a családba és az ebből az ágból leszármazottak között feltűnően sok volt a bűnöző. A másik anyja egészséges volt és utódjai egészséges polgárok lettek.

— Ezek a tények vetették fel Amerikában és most újabban Németországban azt a gondolatot, hogy a visszaeső és a társadalomra veszélyes egyéneket sterilizálják.

— Mi az ön véleménye a sterilizálás kapcsolatban? — vetettük közbe.

— A sterilizálás, a szaporodás kikapcsolása — felelt az elmegyógyász — abban az esetben, ha nagyon súlyos ter-

heltségi jelek mutatkoznak, bizonyos szempontokból vitatható, de célszerű eljárás.

— De ezek a tények igazolják — folytatta az orvos —, hogy mennyire indokolt és szükséges, hogy a házasanak a felek az esküvő előtt orvosi vizsgálatnak vessék alá magukat, amely már csak a felvilágosítás eszközével is nagyon sokat tehet a jövő nemzedék érdekében.

— Meg lehet-e és mennyiben állapítani az örökített terheltég fenforgását?

— Széleskörű kutatást végeztek Németországban már évekkel ezelőtt. A lélek és jellemkutató tudomány alapjait tulajdonképpen Lombroso, a kiváló olasz orvos-tudós vetette meg, aki közel hatvan esztendővel ezelőtt bizonyos külső jelekből következtetett az egyén szellemi képességeire és jellemére. Az újabb orvosi kutatások megállapították, hogy Lombroso bizonyos mértékig tényleg találunk „degenerációs stigmákat”, de ezeknek nincs abszolút döntő értékük. Ezek szerint csak gyakorlati határok vonhatók meg. Amíg valaki nem ütközött össze az erkölcsrenddel, tehát nem követett el olyan tettet, amely kétségszövegbevonhatatlannal degenerációs tünet, addig nem nyilvánítható terheltnek.

— A kriminalitás tulajdonképpen az ösztönélet szabálytalansága. Minden emberben ott lappang a korlátlan egoizmus és a szexuális féltelenség. Érvényesülését csak a fejlettebb erkölcsi „én” tartja korlátok között. A bűnöző abban különbözik az egészséges embertől, hogy benne ez a belső ellenállás csökkent, vagy hiányzik. Ennek az erkölcsi „én”-nek a kialakulása a nevelés eredménye, a társadalom befolyása, amely csak tulságosan súlyos degeneratív hozománnyal rendelkező egyénnél nem eredményes.

— Felelős-e erkölcsi szempontból tetteiért a terhelt egyén?

— Ugy erkölcsileg, mint büntetőjogiilag teljesen felelős. Az erkölcsi felelősség kérdését csak gyakorlatilag határozták meg, sem etikai, sem pszichológiai szempontból éles határ nem vonható, mert az egészséges ember tettei is determinálva vannak.

— Helyeselné-e főorvos ur a pszichológus-bíró alkalmazását az igazságszolgáltatásban?

— Ideális lenne. A lélek-szakértő ki tudná mutatni a társadalmi okok mellett a terheltég tényezőket is és sok bűnözőt vissza lehetne adni az emberi társadalomnak.

Régei vajdó kérdésre világított rá a kiváló ideg- és elmegyógyász Véleményét, tanácsait a közérdek szempontjából érdemes volna megvizsgálni.

BERECZKY VILMOS

UGY LÁTSZIK
A MELLEME
NEHEZEDETT
A HÜLÉS

SLOANS-SZAL
ÜZD EL!

A könnyű meghűlést se hanyagolja el, mert tüdőgyulladást okozhat. Nyakára, mellére, hátára azonnal Sloans Linimentet! Ezzel segít a szervezetnek, hogy friss vért árásszon, amely eloszlatja a túlulást. A Sloans Liniment adta átható meleg olyan helyi kezelés, mely minden bizalomra érdemes nemcsak hűlés, hanem csúszos fájdalmak, zsába, nyakmerevedés, neuralgia, ficamodás és ütések esetén is. Jó, ha mindig kéznél van egy üveg Sloans.

SLOAN'S LINIMENT
a család gyógyszerete

Fokozza
A
SZERVEZET
TEVÉKENY-
SÉGÉT.

Apróhirdetések

ADÁS-VÉTEL

JÓL jövedelmező kisebb családi ház nagyon jókarban börtvár mellett eladó. Cím tulajdonosnál. Cal. Regele Carol II. 56. Telefon: '19-44. (173)

JÓKARBAN levő fodrászszék keresek megvételre. Cím a kiadóban. (174)

EGY jókarban levő mély gyermekkosci eladó. Mayer, Cal. Reg. Ferdinand 105. (176)

DIOFA topolya hálók, mindenféle bu-torok olcsón eladók. Használt butort ves-zek. Str. Gen. Poetas 15. (177)

MINDENFÉLE pince, padlás lomot u. m. vasat, rossz varrógépet, butort, ruhát, rongyot, papírt és mindent veszek. Levele zólap hívásra házhoz megyek. Klein Lázár, P. Abator 3. (178)

ELADÓ négy darab ágyelötti perzsasző-nyeg, francia szalagarnitúra, kézi vas-kassza, biliárdgolyók. Str. Avram Iancu 24. vaskapu, szuterin. (179)

ALKALMI vétel. Belvárosi jól jövedel-mező bérház 17 lakrészrel 850.000 lejért sürgősen eladó. Kamilli ügynőskége, Str. Bratianu 33. (181)

RITKA alkalmi vétel. Belváros szívében Str. Iorga-ban 4 szoba, konyha, stb. ház eltávozás miatt sürgősen minden elfogad-ható árért eladó. Ára: 600.000 lej. Ka-milli ügynőskége, Str. Bratianu 33. (182)

HA házat, villát, vagy építésre alkal-mas parcellát akar venni, úgy forduljon bizalommal hozzám, vagyis a legregibben bejegyzett ingatlanforgalmi irodámhoz. A város bármely részében legkisebb családi háztól a legmodernebb bérpalotáig legna-gyobb választékkal rendelkezem. Kamilli ügynőskége, Str. Bratianu 33. (183)

VESZÉK, eladók, cserélek mindenféle használt butort, varrógépet, szőnyeget, ruhaneműt, Szabó, Str. Tudor Vladimi-rescu 16. (185)

SCHRÖBER fotel olcsón eladó. Str. Me-morandului 24. Klein női szabó. (186)

ELUTAZÁS miatt sürgősen eladó két parcellás házas telek 190.000 lejért. Bul-gária telep, Spáda szappangyárral szem-ben No. 3. (190)

BELVÁROSI fényesen berendezett jó forgalmu férfi és hölgyfodrász üzlet, kom-plett felszereléssel eladó, esetleg kiadó. Ajánlatokat, vagy címet „családi okok” jellegre a Nova könyvtárba kérek. Str. Memorandului 16. (191)

HÁROMNEGYEDES csikóbunga, esté-lyruhák eladók. Str. Andrei Ady 5. ajtó 2. (195)

JÖVEDELMEZŐ házhely 1100 négyzet méter 21 méter beépíthető fronttal, nagy udvar, gyümölcsös, udvaron 2 szoba, konyha, fürdőszoba és egy szoba, kony-hás házzal, telekértéken alól is családi okok miatt sürgősen eladó. Cím a kiadó-ban. (198)

FAJTISZTA hathetes buldog kutya-kölykök eladók. Str. Fluturilor 14. (199)

BELVÁROSBAN, főúton jól bevezetett forgalmas trafik, biztos egzisztencia, ke-reszténynek azonnal átadó. Cím a kiadó-ban. (202)

OLCSÓN eladó 3 kisebb ház és ház-helynek alkalmas egy holdas telek. Dr. Baróthy ügyvédnél, Cal. Reg. Ferdinand 89. (203)

SINGER varrógép eladó. Cal. Reg. Fer-dinand 89. iroda. (204)

KERESEK használt téglát, bármény-nit. C. M. Foch 146. (206)

ELADÓ Sunda pedálos cimbalom min-den elfogadható árért. C. M. Foch 146. (207)

CUKRÁSZDA forgalmas helyen sürgő-sen eladó. Cím a kiadóban. (N1493)

JÓKARBAN levő „Rex” gyermekkosci eladó. Victoriei 20 Sebestyén. (N1489)

GYALUPADOT iskola részére jókar-ban lévő keresek. Cím a kiadóban. (N1488)

SCHIMBÁS ruha csizmával eladó ol-csón. Str. Oasanu 74. (N1487)

ELADÓ egy beszarábai asztragan női bunda nagy termetre. Institutul de Ortopedie. Megtekinthető 2-4. Maria Ghița. (N1486)

EGY női varrógép, egy gramofon 80 le mezzel, 1x2 méteres ablakok szárnnyal eladók. Str. Cicio Pop 98. (209)

KOMFORTOS 3 szoba, konyha, fürdő-szoba, kertes lakás, belváros közelében eladó 330.000 lejért. Ért.: Szabónál, Cal. Traian 11. d. u. 1-3. (210)

ELADÓ ház Drăgălina fővonalon 10 butorozott szobával 270 négyzetméter te-rület, hajt nettó 18 százalékot. Ára: 280 ezer lej. Traian 11. d. u. 1-3-ig. Szabó-nál. (211)

Szombati és vasárnapi előadások

Fodor László páratlan sikerű vigjá-téka a Művészpár kedd estig bezárólag szerepel a műsoron. Addig minden este a Művészpár kerül színre.

Szombat délután először került szín-re olcsó helyárrakkal Verneuil izgal-mas Duoja, Fényes Alice és Nagy Ist-ván fellépésével.

Vasárnap háromkor Bókay János

legnépszerűbb vigjátékát, A rossz asz-zonyt adják Fényes Alice, Benes Ilona, Paál Magda, Feledi Éva, Nagy István, Mészáros Béla alakítják a főszerepeket.

Délután hatkor ismét a Francia szoba leány van műsoron, amely minden elő-adásán újabb százakat hódít. Az elővé-tel után itélva ezt az előadást is zsufolt ház fogja végignézni.

ELADÓ ház Mărăsesti uton 460.000, hatj havonta 6800. Ért.: Str. Traian 11. Szabónál d. u. 1-3. (212)

ÓCSKA ruhákat és télikabátokat ve-szek és eladok. Házhoz is megyek. Grün-feld. Str. Memorandului 6. (213)

ELADÓ elegáns kocsi, festett lószékér, sifon, vaságy, stb. butor. Str. Andrei Ady 4. (214)

ZEPHIR kályhát hat, vagy nyolc lyu-kut, valamint Resica gyártmányu bélelt kályhát veszek. Ajánlatok „Kitűnő” je-lige alatt a kiadóba. (217)

FÉRFI télikabátok, egy rend szürke ru-ha nagy termetre eladók. Str. Bucuresti 25. (228)

ÁLLÁST KERES

ÖNÁLLÓAN dolgozó felsőrézskészítő munkát keres. Str. Romulus 22. (166)

ISKOLÁZOTT, megbízható szerény urí-nó képzett betegápoló gondozónő; asszisz-tensnő, nevelőnő vagy ehhez hasonló ál-lást keres uri családnál, vidékre is. Erd.: Guttmannál, Str. Cicio Pop 8. (167)

MESZÁROSTANULÓ azonnalra fel-felvétetik. Str. Iazului 5. (T1759)

HÁZVEZETŐNŐ állást keresek. Cím: Str. Fluera 6. sz. (219)

GARANCIÁKÉPES, független, inteli-gens urítkári asszisztens, vagy bi-zalmi állást vállall délelőttre. Ajánlatokat „Agilis” jelígre kérek. (215)

INTELLIGENS, érettségizett, zeneileg képzett urítkári, németül, franciául beszél, ír, olvas, foglalkoznak gyermekekkel, láb badozóval, könnyű beteggel, lehetőleg dél-előtt. Ajánlatot „Megbízható II.” jelígre. (216)

ÁLLÁST KAPHAT

KERESEK idősebb becsületes bejárónőt reggeltől estig. Ért.: 2-3 között Str. Aron No. 1. (151)

HÁROMTAGU család keres január 15-re megbízható minden házvezető-nőt és egy 12-15 éves lánykát gyermek mellé. Címeket „Gyermekezerető” jelígre a kiadóba. (194)

ARAGAZ képviselőt keres agilis ügynő-köket. Érdeklődni Str. Reg. Maria 11. (208)

BEJÁRÓNŐT keresek azonnalra. Dr. Herskovits. Cal. Reg. Ferdinand 121. (218)

TANYÁRA premondós családós bérest, kinek nagyobb fia van, jó bizonyítványok kal keresek. Cluj, Str. Gen. Poetas 5. (220)

BEJÁRÓNŐ egész napra kerestetik. Str. Saguna 10. (T1757)

BORBÉLYSEGÉDET jó munkást keres Frizeria Chisozan, Str. Babes 28. (N1497)

MAGÁNYOS iparos jobb nőt házveze-tőnének keres. Cím a kiadóban. (N1496)

FŐZNI tudó, tisztaság szerető, becsüle-tes minden leányt jó fizetéssel felve-szek azonnalra, vagy 15-re. Jelentkezni le het Str. David Francisc 18. portánál. (N1492)

KIFUTÓFIU felvétetik. Geist, Str. Ro-mulus 66. (N1491)

KÜLÖNFÉLEK

KÉPVISELETEKET keres Kolozsvár te-rületére bevezetett ékereskedelmi ügynő-skég. 500.000-1 millió lej biztosítékkal ren-delkezik. Megkereséseket „Agilis 2” jelí-gérg kérem. (171)

BETÁRSULNÉK 150-200 ezer lej tőké-vel jólmenő üzletbe, vagy kereskedelmi vállalatba, kellő biztosíték mellett. Leve-leket „Aktív társ” jelígre kiadóba. (172)

TANÁR családnál teljes ellátást kaphat középiskolai tanuló. Str. Regalá 15. (N1498)

BELVÁROSBAN női divatszalonhoz tár-sat keresek iparral. Cím a kiadóban. (188)

FELKÉREM Holinek Robert urat, hogy címét tudassa egy jóbarátjával és hozza be a kiadóba „Saját érdeke” jelígre. (192)

MENYASSZONYI fátvölt, koszorut köl-csönzök. Cal. Reg. Ferdinand 40. (193)

BÁRMILYEN szakmában 300.000-500 ezer lej tőkével, életképes ipari, vagy kereskedelmi vállalatba, vagy üzletbe be-társulnék. Ajánlatokat „Diszkréció” jelíge-re a kiadóba kérek. (201)

SZABÁSZATI kurzus a Lövy szalon-ban. Str. Bob 13. I. (N1495)

A Str. Reg. Maria 29. ÉTTEREMBEN elsőrendű háromfogásos menü kenyérrel és étlap szerinti 18 lej, a kétfogásos 15 lej. Abonával engedmény. (T1760)

KIADÓ LAKÁS

KIADÓ áthelyezés miatt azonnal villa, 2 szoba, konyha, előszoba, fürdőszoba mel-lékkeliségekkel. Értekezni: Str. Sincal 16. I. em. 3. Özv. Oprisné. (168)

KIADÓ májusra 3 vagy 4 szobás, kom-fortos lakás irodának, vagy orvosi ren-delőnek is megfelel. Értekezni: háztulaj-donosnál, Piața Mihai Viteazul 39. (170)

EGY szoba konyhás teljes komfortos uc-cai és udvari lakások azonnalra vagy fe-bruár 1-ére kiadók. Cal. Regele Carol II. 33. szám. (169)

EGY szoba konyha kiadó. Str. Rosetti 11. (T1758)

ELEGÁNSAN butorozott, különbejá-ra-tu szoba, közvetlen fürdőszobával 15-étől kiadó. Str. Bob 13. I. 6. (N1499)

SZOBÁ, konyha és egy szoba kiadó. Str. Mofilor 69. (N1494)

LAKÓTÁRSNÖT keresek. Ugyanott ele-gánsan butorozott szoba egy-két személy részére kiadó. Victoriei 25. etaj. (N1490)

SZÉP nagy szoba, konyha, speisz, mel-lékkeliségekkel nyolcszázért azonnalra kiadó. Ugyanott szép, nagy csinosan bu-torozott szoba (esetleg butor nélkül is) azonnalra kiadó. Str. Cernauți 21. (175)

BEVEZETETT 8 év óta fennálló cipész műhely kiadó. Cal. Decebal 16. (180)

KÜLÖNBEJÁRATU uccai butorozott szoba azonnal kiadó. Str. Fericierei 5. (184)

NAPOS, tágas, parkettes, uccai butoro-zott szoba fürdőszobával kiadó. Cal. Vic-toriei 52. (187)

FŐUTON 3 szobás, komfortos lakás bu-torral, vagy anélkül átadó elutazás miatt. Cím a kiadóban. (189)

NAGY szoba speisszal 500 lejért kiadó. Str. Horea 6. (196)

KIADÓ 2 szoba, konyha március 1-re. Str. Kogălniceanu 8. (197)

EGY szoba azonnal kiadó. Str. Uzinele Electrice 13. Sporttelep mellett. (200)

LAKÁST KERES

KÉT egyetemi hallgató keres kétágyas szobát fürdőszoba használattal, központi fűtéssel. Florenthal, Cal. Reg. Ferdinand 56-58. (205)

Színház

Szombat délután 5: Duo. (A nagyszerű színmű első olcsó helyáras előadása.) Szombat este 9: Művészpár. (Rendes bér-let 17. sz. Irodalmi bérlet 11. sz.)

Vasárnap délután 3: A rossz asszony. (Ol-csó helyárrakkal.)

Vasárnap délután 6: Francia szobalány. (Tizenegedszer.)

Vasárnap este 9: Művészpár. (Harmadszor.)

Hétfő fél 9: Művészpár. (Negyedszer.)

Kedd fél 9: Művészpár. (Ötödször.)

Szerda fél 9: Nincs szebb, mint a szere-lem. (Hatodszor.)

Csütörtök fél 9: Angyalt vettem feleségül. (Vasary János, Szecsan Mihály és Eisemann Mihály zenés vigjátéka. Világsi ker. Fényes Alice, Sándor Stefi, Benes Ilona, Paál Magda, Feledi Éva, Kovács György, Mészáros Béla, Nagy István, Tóth Elek, Tompa Sándor, Csóka József, Lantos Béla, stb. fellép-tével. Rendező: Szabados Árpád. Ve-zényel: Stefanidesz József. Premier bérlet 18. sz.)

Péntek fél 9: Angyalt vettem feleségül. (Rendes bérlet 18. sz. Irodalmi bér-let 12. szám.)

Szombat d. u. 5: Ide gyere rózsám. (Olcsó helyárrakkal.)

Este 9: Angyalt vettem feleségül. (Har-madszor.)

Vasárnap d. u. 3: Fűszer és csemege. (Ol-csó helyárrakkal.)

d. u. 6: Nincs szebb, mint a szerelem. (Hetedszer.)

Este 9: Angyalt vettem feleségül. (Ne-gyedszer.)

Hétfő fél 9: Angyalt vettem feleségül. (Ötödször.)

Igazi Krisztus-arcma st találtak egy ezereves kolostorban?

(RÓMA.) Jeruzsálemből jelentik, hogy a palesztinai Karmel hegyen le-vő ezereves kolostorban írásos leletet fedeztek fel, amelyen Krisztus igazi arcma látható. A régész, aki erre a le-letre bukkant, egyideig nem akarja nevét nyilvánosságra hozni. Ezzel kap-csolatban emlékeztetnek arra, hogy a milliomos Pierpont Morgan, aki a Kar-melhegyi kolostor szerzeteseitől a há-boru előtt több kopt kéziratot vásárolt, kutatásokat kezdeményezett abból a cél-ból, hogy Krisztus valódi arcvonását tartalmazó feljegyzés birtokába jusson.

Hogyan kívánt a meny-asszonyának boldog újvetet Clark Gable?

Nemrég megírtuk Clark Gableról, hogy válik és újra nőül készűl. A hollywoodi pletyka már letárgyalta és befejezett ténynek tekinti az ügyet. Senki sem ütközött meg tehát azon, hogy Clark Gable milyen módon kívánt boldog újvetendőt a kiszemelt meny-asszonyjelöltnek.

Az illető hölgy pompás kis villában lakik egy kert közepén. Sürgősen meg kell jegyeznünk, hogy Hollywoodban e pillanatban nincs „tél”, legalább is a kertben épp olyan kellemes tartózkod-ni, mint nálunk júliusban. Reggel tehát vidáman szoktak kitarulni a hollywoodi villák ablakai.

Clark Gable menyasszonya ujeszten-dőre, ahogy kinyitotta ablakát — a völgyégyével találta magát szemközt. Embernagyságu márványszobor állt az ablak előtt a kertben és barátságos mo-sollyal kandikált be a szobába, mintha éppen bolg újvetet kívánna. Monda-nunk sem kell, hogy a szobor a híres filmamozgó ábrázolta.

Clark Gable eredeti újveti ajándéka hamarosan sok követőre fog találni a filmvárosban.

— Szétmarcangolta az elfogott farkas az erdőőr fiát. Vasluiból jelentik: Bor-zalmas szerencsétlenség történt a me-gye Pascaci nevű községében. Nicolae Rusu erdőőr hatalmas farkast fogott, amelyet felsőbb hatóságainak akart be-szolgáltatni, azt remélvén, hogy ezért értékes díjjal fogják jutalmazni. Az er-dőőr kis gyermeke az újév alkalmá-val a szokásos üdvözléseket végezte a falu lakosainál és késő este tért haza. Gyanútlanul nyitotta ki a raktár ajta-ját, hová a farkast bezárták. A szaba-dulás reményétől felfokozott erővel, tel-jes dühvel vetette magát a farkas a gyermeke, aki hangtalanul összeesett. Apja másnap reggel kezdett érdeklődni a gyermeke után s mikor nem találta, szorgos kutatást rendezett a ház kör-nyékén, akit a raktár mellett talált bor-zalmas sérülésekkel. A kislíut beszél-lítették a közeli kórházba, de megmen-téséhez kevés a remény.

— ÁLLAMELLENES KIJELENTÉ-SEKÉRT ŐRIZETBE VETTEK EGY PINCÉRT. A kolozsvári rendőrség az éjszaka letartóztatta Deák Atanasiu Kolozsváron Timbalei-ucca 1. szám alatt lakó fiatal pincért, akit állam-ellenes izgatással vádolnak. A magáról megfellekedett pincér az éjszaka a Regina Maria-ucca 13. szám alatti ven-déglőben valószínűleg ittas állapotban állítólag több barátjával együtt bizo-nyos politikai kérdésekről tárgyalva, államellenes kifejezéseket használt. A hír valami uton-módon a rendőrség egyik közegének fülebe jutott, mire azonnal őrizetbe vették. A kihallgatá-sok befejezése után a súlyosan vádolt pincért valószínűleg átadják a katonai törvényszéknek.

Hirek

NAPTÁR. 1939. Január 8, Vasárnap.
Róm. kat.: Szentcsalád. Prot.: Szó-
rény. Ort.: Gh. Hozev. Izr.: 17 Tebeth.

VIDEKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félévre 280, negyedévre
150, egy hónapra 50 lej.

JÓESTÉT!

A FILM-MŰTEREMBEN

— Hallottad a legújabb hírt Pya Pay művésznőről? Hollywood legnagyobb szenzációja.

— No, mi az?

— Magántitkára elnézte az aktákat és most kiderült, hogy a művésznő egy-
gyel többször vált el, mint ahányszor férjhez ment.

FORRÓ LEVES

Forró levest kér a vendég. A pincér hozza is a levest, de a vendég meg sem kóstolja, hanem visszaküldi, hogy nem elég forró.

A pincér más levest hoz, de másodszor, sőt harmadszor is visszaküldi. Végre a tulajdonos érdeklődik, hogy miért is nem felel meg az a leves, amit a vendég meg sem kóstolt.

— Addig, amíg a pincérnek benne van a hüvelykujja a levesescsészében, az nem lehet forró — válaszolta mérgesen a vendég.

— Drámai körülmények között fokozták le Maican hadnagyot Bardócz Emmi táncosnő gyilkosát. Sebesalbról jelentik: Még mindenki emlékszik arra a megrendítő szerelmi tragédiára, amelynek hősei Maican Emil, a 7-es huszárezred hadnagya és Bardócz Emmi (Béby) a kolozsvári Palace bár táncosnője volt. A hadnagyot felindulásból elkövetett emberölés miatt 3 évi elzárásra és lefokozásra ítélte a katonai törvény szék. A lefokozás a napokban történt meg a hadnagy állomáshelyén, Sebesalbrán, az ezred parancsnokainak és tisztikarának jelenlétében, azután visszavitték az immár volt hadnagyot a nagyenyedi fogházba, hogy tovább folytassa büntetésének kitöltését.

— Zene csuszás közben. Újfajta szórakozást találtak ki az előkelő svájci téli sporthelyeken. Legelsőnek St. Moritzban vezették be az új szórakozást, amely abból áll, hogy egy jazz zenekar ródlikra ül és miközben gyorsvonati sebességgel száguldozik életveszélyes kanyarokon keresztül csuszlik a hegyről — vidám táncszámokat játszik. A ródlikó zenekar végül is kiköt az egyik síterepen és itt játszik — miközben a síelőket néző közönség táncra perdül a hóban.

— Verdun ajándéka Bukarestnek. Bukarestből jelentik: Dr. Daraban francia egyetemi tanársegéd tegnap ünnepélyes keretek között adta át a főváros vezetésének Verdun ajándékát, egy kis zsák földet, amely az ottani városvezetés nagy elismerését jelképezi.

1 pár selyemharisnya 50 lei
Str. Francisc David 10. — udvarban

— Ügyeletes gyógyszertárak. Január 7-én, szombaton reggeltől január 14-én, szombaton reggelig a következő gyógy-
szertárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Unicorn gyógyszertár, Unirii-tér; Demeter-Cornel, Moșilor ut; Somlea Mihailu, Regele Ferdinand-ut; dr. Csereșnyás Gyula, General Foch-ut

Az „Árvaleánynevelő” otthon HANGVERSENYE

— JÓ ÉS OLCSÓ BÖRT ÉS TALPAT Kozák bőrzületben kaphat. Cluj, Piata Mihai Viteazul 15.

— Az új bukaresti brazil követ. Rio de Janeiróból jelentik: A brazil kormány Carlos Opretot, Brazília volt külügyminiszterét bukaresti követté nevezte ki.

— Borzalmas hatású orkán pusztít a Csendes Óceánon. Newyorkból jelentik: A Csendes Óceánon borzalmas vihar dühöngött. Számos hajó elsüllyedt. Az amerikai Kolumbia területén a Oregon partvidékén a vihar óriási károkat okozott. A halottak száma eddig 3000.

Tűzifarendelését

a beállott hideg időre való tekintettel

Friedmann fatelep

előnyös árban azonnal lebonyolítja C. Marechal Foch 137. Tel.: 22-88, 33-01.

— Több száz darab szveter, női és férfi téli harisnyák, többféle női és gyermeknadrág, Jager és triko alsónadrágok, boka védők, hősapkák, sálak, sportharisnyák, síöltönyök és az összes rövidárú feltűnő olcsó árakban „Somes” áruház, főposta baloldali ucca elején.

— Francia becsületrendet kapott a román művésznő. Párisból jelentik: A francia kormány Elvira Popescut, a Franciaországban élő román művésznőt érdemei elismeréseként a becsületrenddel tüntette ki.

— Angol képviselők Romániában. Bukarestből jelentik: A napokban érkeztek a román fővárosba Ar Wise és W. Pilcher, a londoni parlament tagjai, akik tanulmányutakon vannak.

— Rendkívüli közgyűlést tart a „Romániai Népkisebbségi Újságírók Egyesülete.” A Romániai Népkisebbségi Újságírók Egyesülete január 8-án, vasárnap délelőtt 11 órakor a Club kávéház helyiségében, Iorga-uca 1. szám alatt rendkívüli közgyűlést tart, amelyen a vezetőség beszámol a szindikátus múltévi tevékenységéről; ismertetni fogja a kollektív szerződés megkötését célzó tárgyalásokat és a jóléti alap megszervezésére tett intézkedéseket. Tekintettel a tárgysorozat fontosságára, az egyesület, illetve a szindikátus vezetősége felkéri az összes tagokat a pontos megjelenésre.

JANUÁR 7.

— Halálra égett a vigyázatlan kisgyermek. Ion Miclea Varga 3 éves Mes-tafran közszékhelyi kolozsmegyei kisgyermek szülei távollétében tüzzel kezdet játszott. Ruhája meggyulladt és mire a szomszédok segítségére siettek, olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy kórházba szállítása közben kiszenvedett.

Puder-hét Végkiárusítás! Puder-hét

BENCZE • PARFUMERIA

P. Unirii 16. sarok. Puderek soha nem létezett olcsó árban az összes márkás illatszerekkel együtt kiárusítatnak.

— Új zongorát vett Roosevelt a Fehér Ház számára. Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök szükkörű zeneünnepe keretében avatta fel a Fehér Ház új zongoráját, amelyet rövid beszédében „a zeneművészet ápolásának szentelt.” A régi zongorát, melyet 1903 óta használtak, az elnök a washingtoni nemzeti múzeumba küldte. Az új hangversenyzongora pompás hondurasi mahagonifából készült, aranyozott díszítései virginiai táncokat ábrázolnak. A beszéd után Hoffmann József, a világhírű zongoraművész, rövid műsort játszott az új hangszerezen.

— Szókek hátrányban. Mr. A. Rider, a hastingi sakk-kongresszus elnöke a következőket mondotta a „Daily Mail” munkatársának: „Szóke férfiből vagy nőből sohasem lehet sakkbajnok. A szóke emberek nem képesek olyan szellemi összpontosításra amely feltétlenül szükséges a sakkjátékhöz. Idegek, ingerültek játék közben, a verseny külöleges villámossággal telített légköre pedig teljesen kihozza őket sodrukól, úgy, hogy a barnák fölényes helyzetben vannak velük szemben. Nézzetek csak széjjel itt a százharminc versenyző között.”

Mi ér
többet?

VAGY

A sláns, „olcsó” lámpa
falja az áramot, amellott csak
gyenge, vöröses fényt áraszt.
Ez pénz pazarlás!
Takarékos Ön? Akkor csak
Tungsram-Krypton! Az
újrendszerű Tungsram-Krypton-
lámpa, hálá értékes kryptongáz-
töltésének, sugárzó felhőn
izzó fényt áraszt, áramfogyasz-
tása pedig rendkívül csekély.

Jobb és —
olcsóbb
világítás
az új fény
Tungsram
KRYPTON

— A skót egyházban, Str. Regala 21.
alatt vasárnap délelőtt 11 órakor angol
nyelvű istentiszteletet tart Rev. Th. J.
Coulter.

— Agyonütötte a mozi-jegyszedőt a ház tetejéről lezuhant jégtömb. Bukarestből jelentik: Megdöbbentő szerencsétlenség történt csütörtökön délelőtt a Calea Victoriei-n. A 23. szám alatt levő ház tetejéről hatalmas jégtömb váltott le és rázuhant a járdán álló Paul Poleiescu mozi-jegyszedőre, aki nyomban meghalt. A rendőrség letartóztatta Petrescu Nicolae-t, a palota felügyelőjét.

ZSEMBERY ELVIRA BR. KEMÉNY GÉZA TATÁR FERENCZ

KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL

— Új találmány. Rendkívül érdekes találmányról írnak az amerikai újságok. Egy saint-louisi gépész olyan készüléket talált fel, amelyet, ha összekapcsol egy közönséges rádiókészülékkel, akkor a hang — befűlké változik. Mindazt, amit közönséges rádió hallani lehet, itt — olvassák, Papírszalag fut ki a készülékből és a papírszalagon nyomtatva olvasható a rádióműsor előadása. A rádióhallgatóból ez az új találmány — rádiószalag csúsz.

Drámai részletek Stefanescu Goanga egyetemi rektor merényletinek leleplezéséről

Terrorista merényletek sorozatát készítették elő a letartóztatottak, amelyek a rektor elleni merénylet csak bevezetője lett volna. — Szenzációs fordulatokat ígér a rendőri nyomozás. — Naplót vezetett tevékenységéről Atofanie Gheorghe, a terrorista csoport vezetője

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári rendőrkvesztura emeletének egyik irodájában ezredesi egyenruhás férfi húzza ki az íróasztala fiókját és mutat néhány fényképet az íróasztal előtt feszülten figyelő újságíróknak.

— Ime, itt van Gheorghe Atofanie, a Stefanescu Goanga rektor és Gruia detektiv ellen elkövetett merénylet értelmi szerzője.

Megnézzük a képet Ime itt van az a fiatalember, akit egy hónap óta csendőrök és rendőrök légiója keres, aki hosszú hetekre teljesen felforgatta 100.000 ember mindennapi életét, akinek kézrekerítésére dörögve indultak meg a nagy államgépezet kerekai, hogy aztán kivessenek magukból egy fényképet és megindítsanak három zavartarcu, lángoló szemű fiatalembert a bűnhődés, talán a halál felé.

Már egy hete letartóztatották a merénylet két tettesét

— A merényletök közül kettőt — folytatja Panaitecsu csendőrezredes — már körülbelül egy héttel ezelőtt sikerült kézrekeríteniük. Semmi hírt nem engedhettünk azonban erről kiszivárogni, amíg Ploestiben el nem fogtuk Atofanie, a legveszedelmesebb terroristát, akivel a rendőrségnek az utóbbi időben dolga volt. Már az első kihallgatások alkalmával meggyőződünk arról, hogy a rektor elleni merénylet csak kis epizód lett volna a nagyobb szabású, minden elképzelést meghaladó terror sorozatban, amelyet Atofanie és a vele összeköttetésben levő körök terveztek. A merényletcsoport másik tettese Uta Dumitru Vasile már régóta gyanús volt a rendőrségnek. Mivel őt magát nem tudtuk elfogni, vizsgálati fogságban tartottuk nővérét, akinek segítségével sikerült is aztán felderíteniük Uta buvóhelyét.

Küldjél pénzt testvérednek...

— Mindenekelőtt megállapítottuk, hogy a leánynak nincs semmi tudomása bátyja bűncselekményeiről. Anyját azonban elmondott, hogy a merénylet utáni napokban, a klinikán, előadás alkalmával, levelet juttatott el hozzá egyik orvostanhallgató kollégájához — akinek nevét még nem közölhetjük — és amelyben a következő mondat állott:

„Küldjél pénzt testvérednek.” Abban az időben jött be a városba érdeklődni fiáról Uta apja is, aki 1000 lejűt adott a leánynak, hogy hűcsizmat vegyen magának. A leány jóhiszeműen átadta ezt a pénzt az orvostanhallgató kollégájának, aki a következő levél kíséretében juttatta el Mesaros Alexandru Pasteur intézeti szolga lakásában rejtőzködő Uthához: „Itt van a pénz és a gyógyszer, amit kértél. Isten segítségével előre...”

— A gyógyszerekre Uthának azért volt szüksége, mert öröklött idegbajos volt és nagyon megszenvedte az ellene indult hajszá faramalmait. A merénylet elfogatásának körülményei már ismeretesek. Vele kapcsolatban annyit közölhetek még, hogy a fiu lelkileg terhelt családból származott, szülei idegbajosok voltak, egyik fiutestvére pedig üldözési mániában szenvedett.

Három revolver eldörren

— A tettesek kihallgatása folyamán teljesen sikerült tisztázni azokat a körülményeket, amelyek között a merénylet borszalmas tettüket elkövetették. Uta elmondotta, hogy a merénylet napján, délelőtt a Mihai Viteazul-téren találkozott Atofanieval, aki azt mondotta neki, hogy délután öt órakor várja meg az Avram Iancu utcából benyíló Corches ucca sarkán. A jelzett időben ő ott meg is jelent, ahol várakozott reá

Atofanie és Dumitrescu Ioan. Atofanie ekkor közölte velük, hogy a rektorral kell leszámolniuk és kezükbe nyomott egy-egy revolvert. Ekkor kimentek az Avram Iancu uccára és ott megállottak a sarkon levő fa alatt. Ekkor tünt fel az uccasarkon rektor és közvetlen mellette Gruia detektiv. Megvárták, amíg néhány lépésre tőlük fellépnek a járdára és ekkor Uta revolverével Goangára lőtt. Gruia detektiv rávetette magát, de ebben a pillanatban dördült el egyszerre Atofanie és Dumitrescu revolvere és a detektiv átlőtt fejfelé a földre zuhant.

Menekülés...

— A három merénylet sarkon fordult és menekülni kezdett. A revolvereket átadták Atofanieknak, Uta a Iorga uccá felé, Atofanie és Dumitrescu pedig az

GHEORGHE ATOFANIE, a rektor elleni merénylet értelmi szerzője és főtettese.

Universitáti és Bratianu uccák felé siettek. A két utóbbi nem sokkal később vonatra ült és eltávozott a városból. Uta felballagott a Marinescu uccába és utközben két ismerőseivel találkozott.

— Hallottad mi történt Stefanescu Goangával? — kérdezték tőle.

— Nem! — felelte közömbös hangon a diák és sietve búcsút vett tőlük Hazament és attól a pillanattól kezdve az uccán nem mutatkozott. Házigazdája, Mesarosiu, aki egyébként meggyőződéses legionista volt, tagadta, hogy tudott volna Uta tetteről, de vallomása-nak ellent mond az a tény, hogy annak ellenére, hogy nem tud olvasni, szorgalmasan vásárolta az újságokat és minden valószínűség szerint nem magának, hanem Uthának, aki nála rejtőzködött.

Egy terrorista naplójából

— A rendőrség kezére került Atofanie naplója is, amiből élénken kiviláglik, hogy mennyire exaltált volt a merénylet értelmi szerzője.

Már előttünk is van a füzet. A fedőlapon fehér címke, rajta a következő felírás: „Futó jegyzetek.” Atofanie Gheorghe. Az első lapon ez a felírás: „Nincsen kezdete.” Az első fejezet első sorai így szólnak: Nem saját magamért és saját magam meglegedésére élek. Sokat láttam és sokat ismertem. De amit csinállok, azt a halálomért csinálom... Október 28-án — úgy látszik — valami bűncselekményt akartak végrehajtani, mert egy parancs teljesítéséről beszél. Később azt írja, hogy a parancsot visszavonták, mellyel kapcsolatban azt a megjegyzést teszi, hogy valószínűleg nem elégedtek meg azzal az áldozattal, amit eddig hozott...

Terrorista-szervezet kommunista sejt-rendszer alapján

— A kihallgatások folyamán Dumitrescu Ioan fontos vallomást tett, amely teljesen felfedte a terrorista-csoportok szervezetét és működését. Hármás csoportokba szervezkedtek a terroristák,

Tizennyolc bűntársat tartóztatott le a rendőrség

A Stefanescu Goanga rektor ellen elkövetett merénylet bűnrészsége vádjával terhelt három egyetemi hallgatót kívül több bűntársukat is letartóztatta a rendőrség. Így őrizetbe vették Andricoiu Ioan tanárjelöltet, valamint Lesceanu, Gherman Octavian egyetemi hallgatókat, Dentea, Biju, Olteanu, Manu és Pop Nicolae CFR szerelők és Palaceanu Str. Brancoveanu 42. szám alatt lakó cipészt. Ezek hatóságok segítségével nyújtottak a diákoknak legionista röpiratok terjesztésében és előmozdították azt, hogy a terroristák a CFR utvonalaiban kedvezményesen, sőt ingyen is utazhassanak. A rendőri nyomozás megállapította, hogy a bombamerényleteknél használt robbantószereket Nagyváradon egy Boie nevű gazdagsági iskolai hallgató készítette.

VALÓSÁGGAL HIPNOTIZÁLT...

A merénylet szervezőjéről és értelmi szerzőjéről, Atofanie-ről megdöbbentő képet festenek elfogott tettestársai. Erőszakos természetű volt — mondotta Uta — és képes bármilyen természetű parancs végrehajtására. Nagyon meggyőzően tudott beszélni, minden érvünk elhárította és valósággal hipnotizált bennünket a kiadott rendeletek végrehajtására.

Az eddig letartóztatottak minden vádat Atofaniára hárítanak. Elmondott-

portokba szervezkedtek a terroristák, oly módon, hogy a csoportok nem tudtak egymásról és teljesen függetlenül működtek. Ez a szervezkedés teljesen a kommunista sejt-rendszer alapján történt. Uta és Atofanie dobta a bombákat a gázgyárra, Dumitrescu és Beju Gheorghe vasuti szerelő, a Regal pincéjébe pedig Moarea Ioan volt tisztviselő, az egyetemi hallgatók menzájára pedig ismét Atofanie dobott bombát.

— Ezeket az adatokat, amit az Önök rendelkezésére bocsájtottak — fejezte be beszédét Panaitecsu ezredes — csak részletek abból a nagyarányú leleplezésből, amelyet a rendőrség végzett. Gondunk lesz arra, hogy minden vizsgálat folyamán felszínre kerülő adat idejében a közönség rendelkezésére jusszon, hogy az megismerje, milyen eszközökkel dolgoztak és mit akartak véghezvinni a ország csendjének és rendjének felborítása végett a terroristák.

ták, hogy tévútra vezette őket. Vezérlőknek, Codreanu-nak a haláláig még reménykedtek abban, hogy sikerül valamelyes eredményeket elérniök. A kapitány halála után nagyon elkeseredtek, mindennemű tevékenységtől vissza vonultak és csak a halállal való fenyegetés tudta őket arra bírni, hogy terrorcselekményeket végezzenek.

TIZENKÉTEZER LEJT ADOTT GOANGA REKTOR MERÉNYLŐJENEK...

A rendőri nyomozás folyamán nagyon érdekes momentum merült fel. Kiderült, hogy Uta, aki szegény családból származó fiú volt, segélykéréssel fordult az egyetem vezetéséhez. Stefanescu Goanga rektor későbbi merényletje kisebb-nagyobb időközökben 12.000 lej pénzesgélyt adott a diáknak. A rektor elleni merényletet illetve, a rektor merényletjének személyét sors-húzással döntötték el. Mikor Uta látta, hogy ráesett a sorshúzás és neki kell lelőnie rektorát, megborzadva kiáltott fel:

— De hiszen 12.000 lej segélyt kaptam tőle!

— Semmi közöm hozzá — mondotta Atofanie — a parancsot végre kell hajtani!

Igy aztán az a kéz emelt fegyvert jötevéjére, amely mindig csak támaszt és segítséget kapott áldozatától.

Fának szaladt az autókocsi: egyik utasa életveszélyesen megsérült

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Súlyos szerencsétlenség történt az éjszaka a Feleki hegy tetején. Egy Guttman nevű kolozsvári gépkocsit tulajdonos taxija, amelyet Bognár János sofőr vezetett, tegnap este Tordáról jövet a Feleki-hegy tetején eddig még meg nem állapított körülmények között fába ütközött. Az összeütközés következtében négy utasa közül Fischer Izidor tordai 38 éves kereskedő súlyosan megsérült. Mint érdekességet említik, hogy sem a többi utasok, sem pedig a gépkocsi vezetőjén semminemű sérülést nem szenvedtek. A súlyosan megsérült kereskedőt

egy arra haladó idegen gépkocsi felvette és beszállította a kolozsvári Zsidó kórházba, ahol eszméletlen állapotban fekszik. Noha a leggondosabb orvosi ápolás alá vették, a szerencsétlen kereskedő állapota annyira súlyos, hogy kevés remény van az életbenmaradásához. A kórház igazgatósága még az éjszaka folyamán telefonon értesítette a rendőrséget, mint a súlyosan megsérült kereskedő tordai hozzátartozóit. A kvesztura bünygyi osztálya a szerencsétlenség üvében megindította a vizsgálatot.

—O—

— **RENDŐRSÉGI HIREK.** Salamon Izrael Juliu Cesar-ucca 69. szám alatt lakó utazó ma reggel megjelent a rendőrségen és bűnvádi feljelentést tett. Bernát Géza Bai-ucca 2. szám alatti lakos ellen jogtalan eltulajdonítás címén. Az utazó bűnvádi feljelentése szerint Bernát Géza néhány nappal ezelőtt Ford gépkocsit kapott egy napra használatra és állítólag valami ismeretlen, ürügy alatt nem akarja visszaadni. A bonyodalmasság ügyben a rendőrség hétfőre idézte be a feleket kihallgatás végett. — Indolean Alexandru Decebal-ucca 76. szám alatt lakó kereskedő bejelentette a rendőrségnek, hogy mára virradóra ismeretlen tettesek betörték a Mihai Viteazul tér 9. szám alatti üzlet pincéjébe, ahonnan körülbelül 20 ezer lej értékű tárgyakat és árukat vittek

el. A bünygyi osztály közegei azonnal tüzetes nyomozást indítottak a vakmerő betörők kézrekerítésére.

— **Tudományos ülés az Erdélyi Múzeum Egyesületben.** Az Erdélyi Múzeum Egyesület orvostudományi szakosztálya január 9-én, hétfőn este 9 órakor, a ref leány-gimnázium (Str. Bratianu 26.) fizika termében tudományos ülést tart a következő napirenddel: 1. Elnöki megnyitó. 2. Dr. Markos György „Allergiás betegség-e a rheuma?”, 3. Dr. Várady Gábor: A röntgen-planigrafikus készülék lényeges eredményei a tudomegbetegedések diagnosztikájában.

EDISON MOZGÓ UJ MŰSORA: Szombat, Vasárnap: A kalózkisasszony, főszt.: Gaál Franciska. II. A Véres pénz. III. Uj híd és Micki Maus. Jön: Tánóra születtem.

Viharelőtti csend...

Írta: HALÁSZ JÓZSEF

1.

„Minden jó, ha a vége jó.” — Régi mondás... igaz mondás. De édes Istenem: hol vagyunk még az 1939. esztendő végétől? S a kezdetek bizony nem sok jóval kecsegtetnek. Az angol sajtó legkiválóbb lapjai — közöttük a félhivatalos számba menő Times s az ugyan csak konzervatív irányzatú Daily Telegraph and Morning Post, de a nemkülönben nagyszólamú liberális színezetű Manchester Guardian és a totális államokkal kacérkodó Daily Mail is — viharelőtti csendnek mondják azt az állapotot, amelyben most Európa leledzik. A déli tengereket járó hajók tudják leginkább, hogy mit jelent a viharelőtti csend. Tajfun vagy hurikán tombolása előtt órákra nyomaszó némaság üli meg az óceánok roppant tükörét. A nap tüzelő koronája — ódon aranyhoz hasonlóan — megfakult nyét veszti. A mozdulatlan légfüledt sűrűsödik s zavarokat felidéző láthatatlan kozmikus suvarak özönlését érzi az elkinzott emberi idegrendszer. Ez a csend, ez a bizonytalan lehetőségeket ígérő halálos csend — ötrőlmelebb a lefájóbb bizonyosságoknál. Sokan el sem bírják: összeroppannak a megfoghatatlan, kitapinthatatlan teher alatt... A viharelőtti csend ingerlékenyvé teszi az embereket, vagy kétségbeesésbe hajszolja őket. Ime: ez a magyarázata a különböző európai országokban járvány szerűen fellépő türelmetlen elfofoztási láznak és a tömeges öngyilkosságoknak. Egyesek és népek lelki kettéhasadását jelzi ez a szomorú tünet. Járvány? Igen járvány. A kultúrnépek hosszú évtizedek óta igyekeztek megfékezni az eladott tömeges áldozatokat követelő betegségeket. Azóta megtorpant a pestis, a kolera, a feketehimlő, a sárgaláz stb. — onosz ereje. De hol vagyunk még attól, hogy a lelkijárványokat terjesztő baktériumok göcseit is kiűstölhessék? Pedig nem lesz addig béke és nyugalom a világban, amíg erre or nem kerül...

2.

A sirjába hanyatló 6-esztendő a többek között három végzetesen súlyos problémát hagyott örökül fiatal utódjának: 1. A francia—olasz bonyodalnat; 2. Berlin és Washington mindinkább kiélesedő ellentété; 3. A Távolkeleti fenyegető helyzetet. Azt mondtuk: „a többek között,” mert e három főprobléma mellett még az ukránkérdés, a tisztázatlan középeurópai helyzet, a zsidók ügye stb. is erősen nyugtalanítja a kedélyeket. Nem is beszélve egyéb mellékprobléma hajtásokról, amelyek adott esetben bármikor előtérbe kerülhetnek. Sorrend és nyomaték szempontjából a francia—olasz viszály kimenetele érdekli leginkább az európai nemzeteket. Egyelőre csak a felelős és felelőtlen politikusok vitája hallatszaksakét ország sajtója pergőtűzezi egymást Anglia — a szudeta-kérdés megoldásához hasonlóan — ajánlatot tett a közvetítő szerepére. De Páris — éppen a csehszlovák eset kimenetelén okulva — már eleve óvást emelt az ellen, hogy Chamberlain római útja során bármiféle formában beleavatkozzék ebbe az ügybe. Mértékadó francia politikai körök arra az álláspontra helyezkedtek, hogy ez a viszály kizárólag a két latin testvérnépre tartozik, amelyet ők majd egymás között el fognak intézni. Érdekes és egyben jellemző, hogy a Harmadik Birodalom felelős ténnyezői ugyancsak ellenzték, hogy az angol kormány akár mint közvetítő, akár mint békebíró szerepet vállaljon a francia—olasz viszályban. Ezzel szemben Itália a maga részéről nem emelt kifogást. Sőt, bizonyos jelek szerint szívesen látta volna az egyengető angol kéz szerepét.

3.

A helyzet mindinkább elmérgesedni látszik. Mussolini egyik legutóbbi kijelentése szerint Olaszország törhetetlenül ragaszkodik követeléseihhez. Ugyanezt hangoztatta Virginio Gayda is több vezércikkében, hozzátéve, hogy Olasz-

ország végső esetben a fegyverek erejének döntésétől sem fog visszariadni. Daladier francia miniszterelnök korzikai és tuniszi útja természetesen csak olaj az olaszok tüzeire. Mert igaz ugyan, hogy a francia miniszterelnök úgy Korzikában, mint Tuniszban meglehetősen hangfogós beszédet mondott, de ebből a beszédből is félreérthetetlenül kicsengett a francia nemzet szilárd elhatározása, hogy eddigi birtokállományából egy talpalatnyi részt sem enged át Olaszországnak. „Franciaország — mondotta Daladier Tuniszban — 1935-ben Olaszországgal megkötötte az ugynevezett Mussolini—Laval-féle egyezményt. Ez pontosan körvonalazta a tuniszi olaszok helyzetét. Bármilyen is, Franciaország ragaszkodik ennek az egyezménynek szelleméhez”. Itália számára mindenestre kedvezőtlen meglepetés lehet a tuniszi arab-berber őslakosság magatartása. Tudjuk, hogy az ilyen megnyilvánulásokat némi barátságos presszióval iselő szokták segíteni, de sok jel arra enged következtetni, hogy ebben az esetben talán mégsem kellett túlságos befolyást gyakorolni az arabokra és berberekre. Egyébként a tuniszi arab sajtó is arról ír, hogy Róma elszámította magát, mert a Közelkelet de különösen Tunisz és Algír mohamedán lakossága Franciaország mellé állt.

4.

Páris és Róma ellentétéinek áthidalása tehát kemény diónak látszik. Mert hiszen az olasz és német újabb felfogás szerint — amint azt a Popolo di Roma újságcikkében bejelentette — az európai béke fentartásának előfeltétele a Berlin—Róma tengely felsőbbbségének nemcsak Közép- és Keleteurópára, hanem a Földközi tengerre vonatkozólag is elismerése. Ez az álláspont semmiképpen sem könnyíti meg a két testvérnép egymáshoz való közeledését. Viszont alaposan meggondolkoztathatja az angol felelős tényezőket. Annál is inkább, mert amint a lap írja: „Európa jövője ma inkább, mint bármikor a tengeri tevékenységétől és az ezzel szemben megnyilvánuló ellentállástól függ. Vagy belátják és elfogadják, hogy Középeurópában és a Földközi tengeren ezentúl az olasz és német felsőbbbségnek kell érvényesülnie, vagy ellenkező esetben nehéz napok várnak Európára...” Világos, tömör és félreérthetetlen beszéd. Csak az a kérdés, hogy London és Páris meghajlanak-e a feltételek előtt? Ha igen, ez annyit jelent, hogy belátható időn belül befellegzik a franciák és az angolok Földközi tengeri uralmának. Attól fogva nem lesz kétséges, hogy ki ural a Mediterráne medencéje és ki parancsol a Szuézi csatorna fölött? Angol forrásból származó hírek szerint Chamberlain gazdasági téren próbálja áthidalni a mind inkább kiszélesedő ellentét-árkokat. Állítólag római tartózkodását többek között arra is fel fogja használni, hogy Mussolinivel az angol—olasz—német gazdasági egyezményről beszéljen. Hogy mi lesz a franciákkal ez esetben, az még titok. Angol részről talán ez volna a válasz a francia kormány ama közlésére, hogy nem kívánja Chamberlain békéltető közvetítését igénybevenni?

5.

Az amerikai—német ellentétek elmélyülése, illetve kiszélesedése is méltán aggaszthatja a világ népeit. Ezek az ellentétek nem mai keletiek, már körülbelül három-négy esztendőre nyulnak vissza. Mindenesetre a Hitler-rezsim elején észrevehető volt, hogy az Északamerikai Egyesült Államok népe idegenkedve vett tudomást az új német rendszerről. Ez azonban még távolról sem volna elegendő ok ahhoz, hogy az Unió kormánya is a rideg visszautasítás álláspontjára helyezkedjék az új Németországgal szemben. A Harmadik Birodalom azonban több oldalon is igen érzékenyen érintette az Egyesült Államok gazdasági érdekeit. Ez a magyarázata annak, hogy az Unió most már hivatalosan is a legélesebben szembe fordult Németországgal. Azok a kiellen-

tések, amelyeket egyes amerikai államférfiak tettek a nemzeti szocializmus módszereire vonatkozólag, csak takarók. Eltakarni igyekeznek az ellentétek igazi lényegét. Ickes belügyminiszter egyik közelmúlt nyilvános beszéde végérvényesen elmérgesítette a két birodalom között a helyzetet. Berlin elégtételt követelt Ickes lesújtó kritikai kitételeiért, Washington azonban megtagadta az elégtételadást. Pitmann szenátor, az Egyesült Államok külügyi bizottságának elnöke, minapi beszédben ugyancsak körvonalazta az Unió hivatalos külpolitikájának lényegét. Ez a külpolitika a legényesebben szembe fordult mindazokkal az államokkal, amelyeknek az a célzata, hogy a világ politikai és gazdasági békéjét felborítsák. A gazdasági békére való utalás árulja el leginkább, hogy mi van a háttérben. A Harmadik Birodalom gazdasági szakköréi ugyanis hatalmas lendülettel törtek előre azokban a délamerikai államokban, amelyek pedig eddig nagyrészt az Északamerikai Egyesült Államok érdekszférájába tartoztak.

6.

A Berlin—Róma—Tokió tengely különösen súlyos veszélyt jelentett nemcsak a brit, de nagyrésztben az Egyesült Államok gazdasági és politikai érdekeire is. Nem ok nélkül való, hogy az Unió kalmár népe olvasatlanul szavazza meg a dollármilliárdokat katonai célokra. Az Egyesült Államoknak egész a világháborúig jóformán nem is volt hadseregük. Amikor Amerika beleavatkozott az európai népek öldöklésébe, számításból tette. Keresett azzal, hogy semleges volt egyideig, de még több kereseti lehetőségre volt kitéve, ha telt legesen is belép a hadviselő sorába. Európa aranyának több mint kétharmadrésze az Unióba vándorolt. A háború után leszerelték a hadsereget és megint egészen jelentéktelen katonaságot tartott fenn a 48 állam szövetsége. Egy idő óta azonban megcsappant a kereseti lehetőség az amerikai pénzemberek részére. Kinában Japán óriási léptekkel haladt előre kitűzött céljai felé. És ezek a célok sokszorosan keresztetk az angol világbirodalom és az Északamerikai Egyesült Államok gazdasági köreinek számításait. A Berlin—Róma—Tokió együttesnek nagyon jól kamatozott a harmas összefogás. Most már a délamerikai agrár országokban is egyre-másra tért kezdtek hódítani a tengely államai. A japán dömping ugyan, amely eleinte elég veszélyesnek ígérkezett, nem vált be a latinamerikai országokban, de annál veszélyesebbé vált az olaszok és még inkább a németek előretörése. Ez az előretörés különösen azokban az államokban vált érzékennyé Angliára és az Egyesült Államokra nézve, amelyek gazdasági kapcsolatokat tartottak fenn Európával, de különösen Olaszországgal és Németországgal. Argentina, Brazília és Chile az exportjukat feltették és azért fordultak szembe az amerikai és angol igényekkel.

7.

Argentina mérhetetlen mennyiségű gabonát, fagyasztott húst és konzerveket szállít a Harmadik Birodalomnak, Brazília kávét, gyapotot, banánt stb. Chile salétromával, rezével és egyéb bányászati termékeivel érdekelt. Viszont ezekben az országokban már régebből fogva az angol és amerikai tőke volt a hangadó. A kulisszák mögött elkcseregett tusák folytak a tengelyállamok és az ugynevezett demokratikus blokk országai között. A panamerikai konferenciának kimondottan az volt a célja, hogy az amerikai szárazföldet idegen beavatkozások ellenében megoltalmazza. A valóság azonban azt volt, hogy az Egyesült Államok a limai konferencián gazdasági előjogait próbálták körülbástyázni és megvédelmezni Német- és Olaszország ellenében. Ez a magyarázata, hogy Argentina, amely az utóbbi két esztendő során erőse-

met és olasz befolyás alá került, óvást emelt minden olyan határozat ellen, amely a délamerikai államokat agresszív magatartásra készítette volna. Az Egyesült Államok titkolt terve tehát egyelőre terv maradt. Viszonta tengelynek sem sikerült úgy befolyásolni az ellenzékieskedő latin-amerikai országokat, hogy a limai konferencia végleg zátonyra futott volna. Ellenkezőleg. A konferenciát nagy horderejű nyilatkozattal zárták le, amelyben az összes amerikai államok szolidaritását mondták ki és annak az akaratuknak adtak kifejezést, hogy egymást minden tekintetben támogatni fogják és területi ép-ségük veszélyeztetése esetén kölcsönösen egymás védelmére kelnek. Érthető, hogy a délamerikai országok nem mindenben fogadták el az Egyesült Államok javaslatait, mert hiszen az elmúlt évtizedek során az Unió nagytőkésai alaposan visszaéltek az ő gyengeségükkel.

8.

Ennek előreláthatóan egyszer és mindenkorra vége lesz, mert a limai határozatok két legfontosabb pontja elébe vág a kizsákmányolási lehetőségnek és annak, hogy egyik állam a másik belügyeibe avatkozassék. Ugyanis Kolumbia, Paraguay, Kuba, Nicaragua, San Domingo, stb. esete bizonyítja, hogy az Unió nem egyszer — ha gazdasági érdekei úgy kívánták — nem riadt vissza a belügyekbe való beavatkozástól sem. Amint mondanak szokták: „Szükség esetén az ördög legyet eszik”. Az Egyesült Államoknak tehát el kellett fogadni ezt a tiltó rendelkezéseket, mert különben teljesen magára marad a panamerikai konferencián. Ebben az esetben a Berlin—Róma—Tokió tengely az eddigénél is jóval több borsot törhetett volna az orra alá. A Berlin és Washington közötti ellentéteknek ime körülbelül ez a magyarázata... Ismertettük a három fő sűrűlősi felületet, amelyek egyre nagyobb veszéllyel fenyegetik a békét. De a középeurópai helyzet sem mondható éppen a legrózsásabbnak. Itália befolyása Középeurópában és Anschluss óta erősen megcsappant. Sajátos külpolitikai és gazdasági érdekei arra készítik, hogy kifelé tudomásul vegye a Harmadik Birodalom rohamos térhódítását nemcsak a Duna-medencében, hanem Keleteurópában és a Balkánon is. Befelé azonban minden lehető kísérlettel megpróbálkozik különleges érdekeinek biztosítására. Jugoszláviát sok tekintetben sikerült szinte maradék nélkül a maga érdekszférájába vonnia. Most azon fáradozik, hogy a délszláv államot mennél közelebbi kapcsolatba hozza Magyarországgal. Ciano gróf legközelebbi bélyei vadászatán minden valószínűség szerint ezek a kapcsolatok nyélbe is ütődnek. Ebben az esetben Olaszország sok tekintetben újra szóhoz juthat Középeurópában.

9.

A lappangó ukrán kérdés nem kevésbé jelent veszedelem Európára. Németország már a világháború alatt kinyújtotta a kezét az ukrán területek felé. Nemcsak politikai okok késztették erre, hanem elsősorban az a tény, hogy Ukrajna fekete földje valósággal ontja a gabonát és talajalatti kincsekben is rendkívül gazdag. Van szene, vasa, petróleumja, fájastb. Egyszóval olyan nyersanyagai, amelyeket nagyrészt nélkülöz a Harmadik Birodalom. Mindennél fontosabb volna azonban a számára, hogy az Ukrajnához tartozó Odessza kikötő birtokában erős befolyásra tehetne szert a Fekete tengeren, és ki tudja: a Dardanellákon keresztül esetleg a Földközi tengeren is. Ezért nemcsak falra festett ördög a Popolo di Róma ama közlése, hogy a Berlin—Róma tengelynek úgy Közép- és Keleteurópában, de a Földközi tengeren is feltétlen hatalomra kell szert tennie. Ez azonban már erősen zavarja a lengyeleket, a franciákat, de mindenek felett az angolok köréit. És a történelemből tudjuk, hogy Nagybritánia mindaddig messzemenő engedékenységre hajlamos, amíg a brit világbirodalom közelebbi érdekeiről nincs szó...

Apróhirdetések

APRÓHÍRDETÉSI ARANK: Szavanként 1 lej, vastagabb betűkkel 2 és 3 lej, Jelíges és címnélküli hirdetések kezelési díja 5 lej. Legkisebb hirdetés ára 10 lej. Csak portózárt jelíges leveleket továbbítunk és csakis válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszolunk. Apróhirdetéseket csak a közlési díj előzetes lefizetése mellett vesszünk fel. Hivatalos óra reggel 8-tól este 7-ig.

ARANYFOGAKAT, ékszereket, brilliáns és gyémánt köveket megveszek. Takarékosági könyvecskére kiszolgálók. Rosner ékszerész Cluj, Reg. Ferdinand 114. (VT1673)

ADÁS-VÉTEL

ARANYGYŰRŰKET, fogakat és mindennemű ékszert (akár tört állapotban) állandóan veszünk. Casa Orologelor, Cluj, Piața Mihai Viteazul 11. (T 1679)

SŐRFEJTŐ KÉSZÜLÉK jókarban, 8 és 6 palackos, légkázán dugaszológép, egybe és egyenként alkalmi áron ELADÓ. Megkeresések Rozenvasser Cluj, Piața Mihai Viteazul 24., vagy Moritz Pollák Târgu-Lăpuș, județul Someș. (V T 1748)

DIESEL és gázmotorok: Oser et Bauer 25-30 Diesel, 26-os Ferro-Agricola gázmotor 35-40 szivógázmotor generátorral, 5 drb. 4-14 HP. Kisebb gázmotorok kocsira szerelve olcsón eladók. Smyrna, Câmpia Turzii. (V37)

FÉRFI cipők mérték után 500 lej, női cipők 460 lej páronként. Hő- és sárcipőt olcsón javítok. Str. Cotita 5. (T 1715)

GYAPJUHULLADÉK eladó. Cim: Fabrica de Basmale Schul, Cluj, Str. Sălci 27. (5134)

MENYASSZONYI és névnap ajándékokat legolcsóbban mégis csak Kerekes porcellánscarnokában vásárolhat. (T 1675)

TOPOLYA háló, mindenféle butorok olcsón eladók. Cal. Decebal 3. Veszek használt butort. (4557)

SCHIMBÁSOK figyelmébe! Elsőrendű lovak Hárák-nál kaphatók. Str. Baia Someșeni. Telefon: 36-23. (VT1725)

HÖLGYFODRÁSZÜZLET, kevés házbérrel, belvárosban, komplett felszereléssel, modern berendezéssel ELADÓ. Levelet „Betegség miatt” jelígre a kiadóba leadni. (5088)

ŐSKARUHÁKÉRT legtöbbet fizetek, olcsón eladok. Tegyen egy próbát. Str. Memorandului 4. (N1466)

ELADÓ 4 lyukas Zephir kályha és egy vaskályha. Értekezni Str. Budai Deleanu 37. szám. (62)

KOMPLETT teleháló szoba butor eladó. Str. David Ferenc 2. szám. (76)

EGY 36-os típusú 8-as Ford teherkocsi haláleset miatt sürgősen és olcsón eladó. Cal. Marechal Foch 141. (24)

SÜRGŐSEN eladó házhely villa-negyedben 58.000 lejért, részletre is. Érdeklődni: Str. Amos Frăncu 9. (99)

SZÉP vaság, konyhamérleg, szép nagy lábos eladó. Str. Petru Maior 11. Mocosan. (104)

ELADÓ jól jövedelmező házastelek, háromszobás szoba, konyha és élelőkamra. Vasheton épület palafedéllel. Kiválóan alkalmas vétel. Cal. Traian 84. (114)

ELADÓ sürgősen olcsón 2x1 szoba, konyha központban. Havi jövedelem 1250 lej. Cim a kiadóban. (122)

EGY darab Első Magyar gazdasági 930-as és egy Hoffer 900-as cséplő Fordson traktorral jókarban eladó. Pilibák Ferenc Cojocna. (V 121)

FÜSZERÜZLET átadó. Cal. Victoriei 92. Nicolau. (119)

760.000 Clujhoz 1 órányira fekvő kereskedelmi városban 40 éve fennálló és évi nettó 200 ezer lej jövedelmező, 2 üzlethelyiséskből, lakásokból, 40 állatra költálló és nagy udvartérrel álló ház — öregség miatt — eladó. SÁNDOR bizományos, Cal. Victoriei 13. (116)

RITKA ALKALMI VÉTEL

Eladó előkelő villanegyedben 2 szoba, konyha, fürdőszoba, előszoba, cselédülkéből álló adómentes új villa, parkettes szobák, csempés fürdőszoba, szépen parkirozott telek. Ára: 350.000 lej. Ért.: Balázs fotolaboratórium, Cluj, Str. Memorandului 12. (136)

ELADÓ Bonyhán szép nagy ház, üzlethelyiséggel, nagy gazdasági udvarral. Érdeklődni a „Joesteti” kiadóhivatalában Tg.-Muresen, Str. Bucuresti 2. (VT 1754)

AUTOCAMION eladó. Értekezni: Str. Băii 9. 1-2 között. (113)

EBELDŐ kisebb, modern új, jó állapotban megvételre kerestetik. Benkő, Str. Reg. Maria 43. em. ajtó 2. (110)

KÉT hizott mangalica süldő 90 és 120 kg. súlyban eladók. Cal. Moșilor 145. (136)

LAKBÉRSZERZŐDÉSEK Adás-vétel, mindenféle kereskedelmi, rendőrségi, adóhivatali, ügyvédi nyomtatványok, regiszterek, hivatalos kiadásban Ánca könyvkereskedésében kaphatók. (V 111)

FÉRFI és női fodrászüzlet sürgősen eladó. Özv. Tagner Mihályné, Rodna Veche, Jud. Năsăud. (V 140)

ELADÓ 720 Vichterle cséplő 6 HP Kálai motorral, teljes felszereléssel. 800 Hoffer cséplő, 4 hengeres Deimler motorral, teljes felszereléssel. 1000 Hoffer cséplőszekrény kis szijazattal. Az összes gépek kifogástalan jó karban. Megtekinthető Demes András, Pietroasa, Jud. Turda. (V 147)

KERT (cca 1300 négyzetméter) eladó. Cal. M. Foch 75 alatt. Ért.: Str. Artelor 9. (153)

JÓKARBAN levő biedermeier uriszoba berendezés eladó. Str. Catedralei 5. (N1484)

MODERN dióháló, rőkamier, emalírozott konyhaberendezések, kombinált szekrények, hálósoba és hármass szekrény sürgősen eladók. Reg. Carol 36. asztalos. (N1478)

SZAPPANGYÁRI gépeket és felszerelési tárgyakat megvételre keresek. Ajánlatokat „Alkalmi” jelígre Novába, Memorandului 16. (N1475)

Menyasszonyi kelenyűre vásznat, damasztokat, paplan sifonokat legolcsóbban. Str. Măloasă 19. Sámuel. (152)

ARANYMŰVES valcnit keresek megvételre. Cim a Simon trafikban. P. M. Viteazul 12. (162)

WERTHEIMKASSZA egyestől négyesig „Sanitas” szobagőzfűrdő Str. A Muresan elején szép telek háromszobás lakással haláleset miatt jutányosan eladók. Ért.: Str. A Muresan 16. 1-4-ig. (161)

EBELDŐ butor eladó. Str. Basarabia 1. II. em. (158)

PARCELLA eladó Str. Fântânele, Értekezni: Rosca, Str. Mico 3. (165)

ÁLLÁST KERES

ÖNÁLLÓ cukrászsegéd állást keres azon naira akár vidékre is. Cim a kiadóban. (160)

TANITÓNÓ intelligens urihelyre gyermekek mellé ajánlkozik. Három nyelvet beszél. Ért.: Cal. Traian 22. (164)

ÁLLÁST KAPHAT

ANGLIÁBA németül beszélő női háztartási munkások 4000 lej kezdő havi fizetéssel közvetlenül elhelyeztetnek THE MARIKA AGENCY, 24. NOTTINGHILLGATE LONDON W. 2. által. Ismertető és romániai közvetítői költség nincsen. (V T 1665)

VIDÉKI kalapszalonn keres önálló perfect masomódnót évi állásra, jó fizetéssel. Cim a kiadóban. (VN1460)

PERFEKT szakácsnő ebédfőzésre kis családnak felvétetik. Str. Călugărețelor 6. Lászlóné. (44)

TRAFIK gyakorlott kaucióképes keresztes kisasszonyt keres. P. Unirii 22. trafik. Jelentkezni csütörtök reggeltől. (83)

TANULÓ kosztal, némi fizetéssel felvétetik. Str. Iorga 5. Cukrászda. (N1467)

KIFUTÓFIUT keresünk, Transglobus, Cal. Regele Ferdinand 5. Jelentkezés délután 4 órakor. (98)

TANULÓ férfiszabószághoz fizetéssel felvétetik. Str. Regina Maria 17. (106)

GŐZKAZÁNHOZ keresünk vizgázózt fűtőt, akinek „Brevet de fochist” engedélye rendben van. Jelentkezni: Distribuția, Cal. Lunga 3. (132)

KERESEK délutánra 6 éves gyermek mellé román-német kisasszonyt. Deutsch, Str. Creangă 2-c. (134)

KÉPVISELŐT keres porcellán, üvegszakmában garanciával, egész ország területére. Írásbeli ajánlatot a kiadóba „Kerámia” jelígre. (N1485)

KIFUTÓLEÁNYT felvesz Kató kalapszalonn. Str. Duca 1. (N1483)

ANGLIÁBA főzni tudó nők havi 4000 lej kezdő fizetéssel felvétetnek. Ismertetőt küld 10 lej válaszbélyegért dr. Bockné, Oradea, Rimanczy 2. (VT1756)

BEJÁRÓNÓT keresek délelőtti. Cim a kiadóhivatalban. (T1755)

KÜLÖNFÉLEK

FŐGIMNÁZIUMI tanár előkészít románul magyarul bármely tárgyból jutányosan. Str. Bisericii Ortodoxe 4. (5003)

Síruhát

sportmellényt és bőrkabátot legújabb model szerint legolcsóbb árban készít Hirsch Cluj, Cal. Marechal Foch 5. A Sora-val szemben. (T 1728)

KORCSOLYA fenés, nikkelezés, kromozás, szakszerűen és gyorsan SZANISZLÓ-nál készül. P. Stefan cel Mare 17-18. Tel.: 13-24. (T1741)

A STR. Regina Maria 29 szám étterem étlapszerinti árai: leves 3, sült 12, tészta 3, kenyér 2 lej, ezekből az árakból a havi abonánál 20 százalékos engedmény. (T 1747)

KOMOLY házassági szándékkal, nyugdíjas, biztos állású, 40 éves, jömegjelenésű uriember megismerkedne 25-35 év közötti molett, keresztény vidéki urinóval, kinek némi hozománya is van. Teljescímű, fényképes levelet a kiadóba kérek „Családalapítás” jelígre. (V 72)

Bőrkabátokat

méret után szakszerűen készít, javítást és testést garancia mellett legolcsóbban Bergfeld I. Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 10. Gólyával szemben. (1676)

CSEREPEK virágok: Azaleák, ciklamenek, szobafenyők, stb. legolcsóbban Turós kertészetben, Cluj, Str. M. Foch 94. alatt kaphatók. (149)

10 lejért adok német órát. Str. Iorga 12. II. 15. (N1477)

LAKÁSFÉREGTELENÍTÉSEKET tökéletes eredménnyel eszközöl Paragáz-osztályunk. Teljes szagtalanítás. „Polynea” laboratórium, Str. Cons. Național 3. (Főposta mögött.) (N1476)

AUTÓ és mindennemű fémtárgyak nikkelezését és kromozását szakszerűen **REDUKÁLT ÁRON SZANISZLÓ** végzi. P. Stefan cel Mare 17-18. Tel.: 13-24. (T1742)

IZLETES, változatos könnyű házikoszt kapható. Str. I. Maniu 29. földsz. (N1473)

ANGOL nyelvet legjobb módszerrel tanít Halmos István, Cluj-Kolozsvár, Str. Rudeanu 1. (fost Str. Surda) Ért.: délután 2-4 óra között. (159)

HEGEDŰMŰVÉSZNŐ külföldi diplomás hegedű órát ad, konzervatóristákkal korrepetál, megbeszélés szerint házhoz is megy. Str. Bărsan Nr. 7. Colonia Fluturilor. (159)

KIADÓ LAKÁS

KÜLÖN telken szoba, konyha, pince, speiz, veranda, vízzel, villannyal február 1-ére kiadó. Cal. Maramures 16. (56)

KIADÓ üzlethelyiség a P. M. Viteazul No. 17. szám alatt, az üzlet alatt pince, kézi raktár vízvezetékekkel. (514u)

KIADÓ nagyobb üzlethelyiség. Str. Memorandului 4. (N1449)

KETTŐ szobás, komfortos lakás kiadó. Str. Negruzi 1-a. (N1457)

KÉT, vagy 3 szoba, konyha előszoba, fürdőszoba kiadó. Str. Mico 27. (N1465)

STR. Axente Sever 3. számú házban 2 szoba, konyha, elő- és fürdőszobás lakás azonnal kiadó. (57)

EGY szoba konyha kiadó. Str. Axente Sever 27. (4584)

KIADÓ azonnalra egyszobás, konyhas, pincelakás mellékhelyiségekkel. Str. Gen. Mosoiu 16. (19)

Február 1-re kiadó!

3 szoba, konyha emeleti lakás, teljes komforttal, Str. Memorandului 3-5. szám alatt.

Bővebb felvilágosítást a

Római Katolikus Egyház-közseg gazdasági hivatala ad,

Piața Unirii 14. szám alatt.

KIADÓ 5 helyiségből álló műterem. P. Unirii 10. (T 1749)

KIADÓ egy szoba, konyha lakás. Str. Regală 1. (T 1750)

ÜZLETHELYISÉG hatalmas pincékkel a város legforgalmasabb pontján azonnalra kiadó. Érdeklődni: Intim antikvárium, Str. Vlăduța. (95)

KIADÓ belvárosban két szoba, konyha műhelynek is nagyon alkalmas. Str. Baritiu 4. (100)

KIADÓ február 1-ére 2 szobás komfortos emeleten. P. Mihai Viteazul 23. Értekezni kerti lakásban tulajdonosnál. (108)

BUTOROZOTT szoba terrasszal azonnal kiadó. Str. Rosetti 10. (107)

KÜLÖNBEJÁRATU szoba havi 500 lejért azonnal kiadó. Str. Regele Carol II. 98-a. szám. (112)

FÜTŐRE néző 10 méter hosszú nagy szoba, külön irodahelyiséggel azonnalra kiadó. Alkalmas irodának, raktárnak, klubhelyiségnek, rendelőnek stb. Értekezni: Piața Unirii 18., Ursus sörcsarnok pénztárából. Havi bér 2200 lej. (123)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba 2-3 személy részére kiadó. Cal. Moșilor 115. szám. (131)

KÉT szoba, konyha magánvilla 700 lejért kiadó. Str. Alverna 23. (118)

UCCAI üres szoba előszobával kiadó. P. M. Viteazul 8. Érdeklődni hátul a folyosón. (156)

EGY szoba, konyha kiadó. Str. Reg. Carol 19. (N1472)

LAKÁST KERES

TISZTA különbejárati butorozott szobát keresek. Cimeket „Havi 600” jelígre a kiadóba kérek. (71)

Mozi

SELECT MOZGÓ: Szentpétervári fehér éjszakák. Fősz.: Gaby Morlay és Jean Yonnel.

ROYAL MOZGÓ: 3.20, 5.20 és 7.20-kor: Shirley Temple. Este 9.30-kor: Nagy díszelőadás: Deanna Durbin a Három kis ördög c. filmben.

RIO MOZGÓ: (volt Munkás Mozgó) 3, 6 és 9: I. Tarantella. Fősz.: Jeanette Mac Donald és Allan Jones és Warren William. II. Az elsodort ember. Dráma. Fősz.: Jean Hersholt és Don Ameche. Helyárak: 12 és 14 plusz 5 lej. Az előadásokon visszamaradni nem lehet.

EDISON MOZGÓ: I. A kereszt jegyében. Frederick March, Claudette Colbert, Charles Laughton, Douglas Fairbanks, stb. II. Éjszakai őrárat. Garry Cooper-rel s Rin-Tin-Tin-nel. III. Híradó és Miki Maus. Jön: Tánca születtem.

URANIA MOZGÓ: A rettenés háza. Fősz.: Edward G. Robinson, Claire Trevor, Humphrey Boggart.

CAPITOL MOZGÓ: Premier. Vizkereszt szennáció: Az élet tükré. Rendezte: Bolváry Géza. Fősz.: Paula Wessely, Attila Hörbiger és Petter Pettersen. A film előtt új világhíradó a legújabb világeseményekkel.

— Feltalálták a láthatatlan üveget. Newyorkból jelentik: Dr Katherine Blodgett, egy nagy amerikai villamosági vállalat kutató-laboratóriumának tagja, új eljárást talált fel, amely az üveget majdnem teljesen láthatatlanná teszi. Idáig a legtekélyesebb üveg is csupán a fény 92 százalékát bocsátotta keresztül, ezzel szemben dr. Katherine Blodgett eljárása után az üveg a fény 99 százalékát bocsátja át. Ennek különösen az optikában lesz igen nagy jelentősége, mert az eddiginél sokkal fényerősebb lencsék lehet majd gyártani. Ugy a látcsövek, mint a fényképezőgépek lencségei tökéletesedni fognak és a csillagászat is igen nagy reménységekkel tekinthet a jövő elé, mert dr. Katherine Blodgett eljárását régi lencséknl is lehet alkalmazni. A tanulmány különben lényegében egy különleges oldat, amely végtelenül finom rétegekben vonja be az üveg felületét. Amerikai tudományos körökben kor-szakalkotó változást várnak az optika egész területén.

— Megunta a fekvést. Arthur Smedley huszonkétéves jazz-zenész két héttel ezelőtt összeütöközött motorbiciklijével és súlyosan megsérült. Kórházba szállították és rögtön megoperálták. Az orvosok véleménye szerint legalább két hétig kellett volna feködni. Arthur Smedley azonban unta a fekvést, ezért egy pillanatra kiment a szobából, lábaira huzta a papucsát és frissen operált sebével a dermedt hideg téli este pizsamában, meztelen lábaira huzott papuccsal hazasétált édesanyja lakására; amely mindössze kétórányi járással olt a kórháztól. „Pontosan éjfél volt az óra, amikor kopogást hallottam az ajtón — meséli a huszonkétéves jazzzenész édesanyja — legnagyobb meglepetésemre az ajtó előtt felgyülemlett hóban ott állott pizsamában, papucsban a fiam.” Az orvosok, miután a kórház épületében hiába keresték a beteget, az édesanyjához mentek érdeklődni és itt megtalálták.

— 22.500 pengő kártérítést ítéltek neg 750 szerelmes levélért az elhagyott menyasszonynak. Newyorkból jelentik: A prestoni bíróság érdekes szivbalzsam díjszabást állapított meg egy erkölcsi kártérítési perben, melyet Ruane Margit indított házassági ígéret megszegése miatt Wolfendale Wilfrid ellen. A cserbenhagyott menyasszony becsatolta udvarlójának 750 lángoló szerelmeslevelét és a bíró levelenként 30 pengőt, tehát összesen 22.500 pengő kártérítést ítél meg az alperesnek.

NCZE ANFOR

Amikor még a hüllők uralkodtak a földön...

Valamennyi nép mese- és mondavilágában szerepelnek félelmetes külsejű lények, sárkányok, melyekkel a hős rendszeren óriási küzdelmet vív. A népi fantázia rendkívüli tulajdonságokkal ruházza fel a „sárkányokat”, többnyire azonban a hüllőkhöz hasonlatosnak képzeleli el ezeket. A mondák és mesék eredete természetesen a homályban vesz el, nehéz utána nyomozni annak, hogy miképpen születtek meg ezek a sárkánymondák? Valószínű, hogy a régi geológiai korszakokban élt állatok óriási csontjai ihlették meg a nép képzeletét; a mammut és rinocerosmaradványokból óriások létezésére következtettek, a régi hüllők maradványaiból pedig sárkányokra, talán ez az eredete az ázsiai kultúrnépnek a gonosz szellemek kigyó által való ábrázolásának, így maradt ránk a bibliai kigyó gondolata.

Nem lehetséges azonban, hogy a sárkánymondákat még az ember őskorából örököltük? Tény, hogy Földünk történetében vannak olyan korszakok, amikor, ha nem is sárkányok, de mindenestre félelmetes külsejű hüllők népesítették be a szárazföldet. Közülük egy-egy feltevéstől megérdemli a sárkány elnevezést. Igen ám, csak hogy az ember nem élhetett együtt ezekkel, hiszen a hüllők a másodkorban éltek virágkorukat, a következő korszakból, a harmadkorból pedig nem maradt ránk hüllőmaradvány, habár foltehető, hogy egyikük-másikuk mégis csak megérte ezt a korszakot is. Az emlős állatok a Föld felett való uralmat a harmadkor elején veszik át, de nem küzdelem nélkül. Óriási harcot kellett folytatniuk a létért való küzdelemben a hüllőkkel, amíg ezek átengedték nekik a terepet. Mindenki tudja, hogy a majmok rettenetesen borzadnak minden hüllőtől, nemcsak a nagyobbaktól, mint a krokodilus, vagy kigyó, hanem az egészen ártalmatlan gyík, vagy lusta teknősbéka elől is borzalommal menekülnek, ezt állatkertekben gyakran megfigyelték.

Elődeinknek ezt az idioszinkréziáját persze mi is örököltük, a nép ma is irtózik mindenféle hüllőtől. Természetes és ősi ösztön ez, de igen jelentős is... Tudniillik igen sokat mond ez az ösztönös félelem; tudatalatti irtózatunk ez a konkurrens állatsoportól, ősi élmények felébredése, rá emlékezés a velük együtt töltött borzalmas idők, a régi idők szörnyetegeivel, az óriáshüllőkkel való küzdelmekre, amiket az első emlősöknek kellett vívniuk a Föld uralmáért. Mert bizony nem mindig az emlősök uralták a Földet: a másodkorban mindenütt: a levegőben, vizen és szárazon csak hüllők éltek.

Igen mélyvértelmű utalás van erre már a Bibliában is, az emberi nem legfőbb ellenségét, a Sántát, szintén hüllő (kigyó) képviseli.

Ma azonban nemcsak a gyík, a teknősbéka, a kigyó maradt ránk a hüllők régi dicsőségének idejéből, egyéb örökséget is kaptunk tőlük: a madarakat. A modern összehasonlító bonctani kutatások egyik eredménye, hogy ma a madarakban csak szárnyas hüllőket látunk. Bizonyították rá a solenhofin-i palában talált ősmadár. Tyuknagyságú, érdekessé állat ez, még sok, hüllőre emlékeztető vonással, csőrében fogak, szárnya a mellső vétagokból még nem alakult ki teljesen, mert néhány ujján tollak helyett karmok merednek, szemét csontvűrű veszi körül, mint a nagy hüllőkéit, feltűnő hosszú farkán kétoldalt tollak sorakoznak.

Az őskori hüllők óriási változatosságot mutatnak, valóságos kolosszusok is akadnak, pl. a 35 méter hosszú Atlatosaurus. A mesék világába vezet el az Iguanodon, ez 7 méter magas, óriáskenguruhoz hasonlít. Koponyája aránylag kicsi, mellső vétagjai gyengébbek és rövidebbek, ezeket nem is használta járásra s hogy az óriás test mégis egyen súlyban maradjon, hosszú és erőteljes farka volt erre hivatva. Az Ichtyosau-

Letartóztatták a „röntgenszemű” embert, aki mások jövőjét megtudta „jósolni”, de a magát elhibázta

(BUDAPEST.) A főkapitányság bünyügyi osztályára magas, rendkívül jól öltözött férfit állítottak elő a detektívek, aki amikor végigment a rendőrség második emeletének folyosóján, mosolyogva, fölényesen nézett jobbra-balra, mint aki nem is sejt, hogy miért hozták be a Zrínyi uccai épületbe. Tartsányi Dániel rendőrfőkapitány szobájába vitték az elegáns férfit, akit a rendőrség emberei közül többen mint régi ismerőst üdvözöltek. Az előállított Haar Pál volt, a „röntgenszemű” ember.

Néhány évvel ezelőtt tűnt fel a fővárosban a röntgenszemű ember. Hirdetések jelentek meg mindenfelé, hogy a József-köruti „Wien” szállodában működik egy grafológus, aki mindenkinek multját, jelenét megállapítja s a jövőjéről olyan csodálatos dolgokat jósol, melyek valósággal biztosítják az emberek karrierjét.

A „krix-kraxológia” jobban jövedelmez, mint a grafológia

A hangzatos reklám rengeteg jóhiszemű érdeklődőt csodított a röntgenszemű ember fogadóóráira, aki nagyon szép jövedelemre tett szert a jóslásokkal. Grafológusnak mondta magát és az emberek írásából jósolt.

Amikor már egyre több grafológus tűnt fel a fővárosban, akkor Haar Pál új ötlettel gazdagította a „tudományt” és kitalálta azt, hogy ő nemcsak írásból, hanem firkálásból is meg tudja állapítani az emberek jövőjét. „Krix-kraxológiának” nevezte ezt az új „tudományt” és hirdetésekkel tett közzé, melyeknek az volt a lényegük, hogy a gyerekek firkálásából következtetni tud a gyermekek jövőjére.

Rengeteg anyja vitte el a gyerekek irkafirkáját Haar Pálhoz, aki hangzatos, jelentégteljesnek látszó „íráslemez” készített az értelmetlen irkafirkanyomás és a primitív rajzokból. Hogy ez az új „tudomány” jól jövedelmezett Haar Pálnak, az valószínű, mert naponta négy-öt jóhiszemű szülő jelentkezett a Wien szállodában, keresve Haar Pált, aki magát röntgenszemű embernek mondta azzal, hogy természetfölötti tulajdonságokkal rendelkezik és röntgenszeme az írás mögé lát és ebből meg tudja állapítani a jövőt.

A rendőrség már figyelte a szélhámost. Megállapították mindennekelőtt, hogy nem Haar Pál a neve, hanem Haasz Pál, fivére ismert hecedűmű-

vész, aki évekkel ezelőtt az Operaház zenekarában működött és most Dél-Amerikában tartózkodik. Fivére összeköttetései segítségével jutott be a művészvilágba és ez annyi rabulejtette, hogy artistává képezte ki magát.

Vidéki cirkuszokban, külföldi vandororfeumokban működött, mint grafológus és irázzakértő, aki a közönség kézírásából jósolt kisebb összegeket. Öt évvel ezelőtt hagyta abba — mint a rendőrség megállapította — az artistságot és most már saját számlájára jósolt a nála jelentkező jóhiszemű embereknek.

A rendőrség munkába lép

A rendőrség néhány héttel ezelőtt elhatározta, hogy kiirtja a fővárosban működő jósokat és grafológusokat, akik közveszélyes munkakerülők és akik kisebb-nagyobb összegeket becsapják, félrevezetik a náluk jelentkezőket. Először Biesz Elemér szobrászművészt tartóztatták le; aki a Baross-téren mint hindu jós jövedelmez; majd a Vármű körúton dolgozó Prof. Papp-ra — valódi nevén Papp György kereskedősegéd — került a sor; akik a múlt héten jutottak a rendőrség 200-as cellájába. Ekkor már a detektívek figyelték a röntgenszemű embert. Pontosan tudták; hogy kik azok; akik azzal állítanak be hozzá; hogy életük egy-egy jelentős állomásánál tanácsát; jóslatát kéri ki.

A földbirtokos 80 pengőjén rajta veszt a „jós”

Igy történt, hogy vidéki földbirtokos jelentkezett Haar Pálnál, de a detektívek a földbirtokos nyomában voltak. Megfigyelték azt a beszélgetést, amelyik kettőjük között történt. A földbirtokos elmondta a grafológusnak hogy birtokot akar vásárolni, 114 holdas területről van szó, de nem tudja elhatározni magát, nem tudja helyes-e ha most vásárol és ne várjon-e ezzel néhány évig. Haar Pál kijelentette, hogy 80 pengőbe kerül az íráselemzés.

A földbirtokos néhány sort írt a röntgenszemű embernek, arra kérve, hogy állapítsa meg, jó időben történik-e a birtokvásárlás. Amikor a földbirtokos a 80 pengőt nem keveselte, Haar nekiült a jegyzetnek és dolgozni kezdett. Körülbelül félórát vizsgálta a földbirtokos írását, majd közölte vele és ezt írásban is átadta neki, hogy szívesen a birtokvásárlás jó időben törté-

nik és a 114 hold földdel nagy jövedelemhez jut. A földbirtokos megörült a jóslatnak és boldogan kifizette a 80 pengőt, de amikor bucsuzott, detektívek léptek be Haar szobájába, tettenérték a szélhámost, megállapították, hogy valóban jóslott, majd előállították a rendőrségre.

Letartóztatás

A főkapitányság bünyügyi osztályán a röntgenszemű ember már nem volt olyan fölényes és cinikus, mint amilyen nek akkor látszott, amikor végigkísérték a rendőrség folyosóján dr. Tartsányi Dániel rendőrfőkapitány szobájába. A rendőrtiszt előtt beismerte, hogy öt éve állás nélkül van és abból tartja fenn magát, hogy jóhiszemű embereket félrevezet. Elmondta azt is, hogy egyeseknek horoszkópokat készített és ezeket 200 pengőért hozta forgalomba. Általában 50—60 pengőért jósolt, de ha szorult helyzetben volt, egy-két pengővel is megelégedett.

A rendszere az volt, hogy a jóslásért járó honoráriumot a jelentkező vagyoni viszonyaihoz mérte. Elmondta, hogy hirdetések útján tett szert kliensekre. Miután megállapította a rendőrség, hogy Haar közveszélyes munkakerülést már elítélték és hogy komoly foglalkozása, elfoglaltsága nincs, jóslás, közveszélyes munkakerülés vétsége és csúlság büntette miatt előzetes letartóztatásba helyezték.

Egyetlen kisiparos és iparimunkás sem nélkülözheti az Ipari Élet és a Centrál könyvnyomda kiadásában megjelent, finom famentes papíron nyomott és egész vászonkötésben kötött 200 oldalas

„IPAROS ÉVKÖNYV”-et

A mester és segédvizsgák tananyagán kívül magában foglalja az összes iparosokat érdeklő törvényeket és egyéb tudnivalókat. Kapható a Centrál könyvnyomdában, Cluj, Str. Reg. Maria No. 37. Tel.: 12-20. Vidékre utánvét, vagy a pénz előzetes beküldése mellett Ára 80 lej.

— Elárvulnak a Pindosz-hegység kolostorai. Athénből jelentik: azok közül, akik Görögországba jönnek, kevesen jutnak el a Pindosz-hegységig, mely az ország szívében emelkedik vagy kétezer méter magasra. A Pindosz-hegységben nincs kényelmes szálloda, a szállodákat az ősrégi kolostorok pótolják. Mind egyik kolostor meredek 200—300 méteres bazalt sziklára épült, ahová egy szál kötéllel húzzák fel a látogatókat. A kötélen végén halásháló van. Ebbe ülnek bele a látogatók. Legutóbb elszakadt a kötélen és a háló 100 méter magasból lezuhant. Egy öreg angol volt a hálóban, de nem történt semmi baja. Ilyen szent helyen nem történik baja az embernek, ez már évezredek legenda. A kolostorokban, amelyekbe nőnek nem szabad belépni, még arról is nevezetesebb, hogy a barátok klasszikus görög nyelven beszélnek, azon a nyelven, amelyen egy Herodotos írt. Csodálatos könyvtárak vannak s azokban nem egy több ezer éves könyv, vagy pergamen található. A gyümölcs és szőlő megterem fenn a sziklán, a kenyert és lisztet pedig lenről kapják a barátok, akiknek ilyenformán fogalmuk sincs a világváláságról és nyomorról. A völgyekben élő emberek görög beszédje erősen kevert ólatin kifejezésekkel. A régi római gyarmatosok leszármazottjai, akik magukat vlachoknak nevezik és nagyon büszkék leszármazásukra.

TERHES NŐI VIZELETET

vásárolunk hetedik hónapos terhes-ségig, 10 lejért literenként. Ház-tól elszállítjuk. Érdeklődni:

Doctor Vitályosnál

Calea, Regele Ferdinand 62. szám.

Tartson lépést a korrall...

RUHÁIT FESSESSE ÉS TISZTÍTTASSA
A MODERN VEGYÉSZETTEL DOLGOZÓ

CZINK-GYÁRBAN

rus teste delfinalaku; a koponya elől delfinre emlékeztető hosszú, ormánszerű állkapocsban végződött, függőleges farkuszonya volt, mint a cápának a bőre csupasz. Ez a 40 méter hosszú állat a vízben élt. A levegőben élt a Pterodactylus, igen sokban emlékeztet a madarakra, csőre azonban fogakkal volt ellátva, bőre csupasz, a mellső vég-

tagnak erősen megnyúlt kisujja és a rövid hátsó végtag között kifeszített bőr segítségével repült.

Rémcségek, valódi állatszörnyetegek voltak az óriási, gyíkalaku, hosszufarkú dinoszaurusok. Növénydus, mocsaras helyeken éltek, igen sok fajtájuknak maradványait különböző muzeumokban őrzik.

R. LAROUX
REGÉNYE:TROPUSI
KALAND

(36.)

Ismét végighaladtak néhány folyosón, majd hatalmas terembe léptek, amelynek dus szőnyegezése elárulta, hogy a vezér lakosztályához tartozik. Az asszony intett Betsynek, hogy üljön le a szőnyegek egyikére, az angol leány azonban úgy tett, mintha nem hallotta volna a felszólítást s mert tudta, hogy élete tragédiájának utolsó fejezete következik ebben a percben, szilárdan elhatározta, hogy inkább az életéről mond le, semhogy teljesítse elrablójának kívánságát...

Percek múlva ismét nyílt az ajtó s hasonlóan öltözött asszony Rose Noonleyt és miss Imbridot vezette be; Betsy elrémülve látta, hogy a miss gesztenyészínű haja csaknem hófehérré változott az uton, melegségnél szemében minden élet, minden fény kialudt.

Rose feltörő örömmel lépett barátja mellé, de féluton ijedten megállt, mert hirtelen felnyílt a szemközti levő függönyajtó és piszkos burnuszba öltözött turbános kabil lépett a terembe.

Egyedül volt s egyenesen a három angol nő felé tartott.

— Látom, megérkeztek. Allah kegyelme süttött rátok, amikor az én otthonomba vezetett benneteket. Napsugárhajú lány, te vagy a három közül a legszebb; de hallom, engedetlen voltál.

— Ki maga és mit akar tőlem? ..

— El Tigro vagyok, ha nem tudnád, a kabil hegyek ura.

— A kabil hegyek urai a franciák s azok meg fognak büntetni téged, amiért fehér nőket hurcoltattál el.

A benszüllött nevetett s nevetése inkább gyermekesen jókedvű volt, mint gőgös vagy rosszindulatu.

— A franciákkal nem törődöm; hiszen nem én hurcoltattalak el benneteket, csengő arannyal fizettem mindhármatokért. Nekem ugyan csak te kellett volna, de Jusszuf, a bitang, nem akart egyedül eladni.

— Tehát Jusszuf raboltatott el bennünket? ..

— Jusszuf csak végrehajtó közeg volt. De nem fecseghetek itt veletek; azt akarom, hogy estére diszes kontósba öltözzetek. Vendégem van, valaki, akit az én népem nagyrabecsül. S foglyom is van, akit élvezet lesz kivégeztetni. Akarom, hogy a szépek között ti legyetek a legszebbek; ezt jól jegyezzétek meg.

— Elfordult, jele zve, hogy vége a kihallgatásnak, amikor megnyílt az ajtó s hajlongó szolga lépett be.

— Uram...

— Mit akarsz?

— A ciszterna vizét odafent elzárta valaki.

— Ki adott erre parancsot? ..

— Senki uram.

A három fogoly nő csak ennyit hallott a beszélgetésből, mert a sejk közben kilépett az ajtón s további szavait elnyelte a lecsapódó függöny; ugyanekkor a két kabil asszony is felállt s intéssel adta tudtára a foglyoknak, hogy menniük kell.

(Folytatása következik.)

Málnásy Ivadar:

Visszafelé az időgépen...

Néhány apróság abból a csokorból, amelyet multnak is szoktak nevezni.

A legrövidebb háború

Mig a leghosszabb háború Anglia Franciaország között zajlott le és kerek százévig tartott, addig a legrövidebbet szintén Anglia viselte és pedig Zanzibar ellen. 1896-ban történt, hogy a zanzibari szultán nyilván önállósági viszketegségből, megízente a háborút Albionnak. A hadüzenetet szultáni csónak vitte meg a kikötőben horgonyzó brit hadihajónak, amelynek parancsnoka azt tudomásul vette és a következő percben már is megkezdte a hadjáratot. Az ugyancsak a kikötőben horgonyzó egyetlen zanzibari hadihajót jól célzott lövéssel fenébe furta. Egy másodikkal a szultáni palota tornyának gömbjét sodorta el Erre megjelent a palota ormán a fehér zászló és másik csónak indult el a hadihajó felé, melynek fedélzetén csakhamar aláírták a békét. A hadüzenet, a harc és a békekötés mindössze harminchétf percig tartott.

Amikor az autó előtt még vöröszászlós futár szaladt

Nemrégien ünnepelték meg a világ legrégibb automobil klubjának 42 éves fennállási jubileumát. A díszülésen 93 éves délafrikai gentleman elnökölt, aki ünnepi beszédében könnyes szavakkal emlékezett vissza azokra a „boldog” napokra, amikor a gépkocsik előtt Angliában kormányrendeletre vöröszászlós futár szaladt abból a célból, hogy a járókelőket figyelmeztesse a „száguldó” gépkocsi közeledtére. Akkoriban az óránkénti sebesség világrekordja még 23 kilométer volt.

A király üdvözlése

Angliában a XVII. századig ha az uralkodó egészségére ittak, mindenki féltérde ereszkedett. Ezzel szemben Skóciában másképpen nem lehetett az uralkodót felköszönteni, csak úgy, ha a felköszöntő féllábbal a széken állott és a másikat az asztalra tette. A brit tengerészeknek viszont az volt a kiváltságuk, hogy a királyt ülve üdvözölhették. Ez a kiváltságuk ma is meg van és ahhoz ragaszkodnak is.

A patkányfogók

Az udvari patkányfogók régen rendkívül fontos személyek voltak Angliában. III. György uralkodó olyan magas fizetésben részesítette őket, hogy állásukért még a miniszterek is irigyelték őket. Akkoriban olyan diszruhájuk is volt, hogy még a délamerikai generálissimus is elsápadt volna láttukra az irigységtől. Biborszínű selyembe öltöztek és a selymet számtalan arany egér és patkány díszítette.

Az elpusztíthatatlan rózsza

Egy manitóbai (kanadai) kertésznek sikerült ezelőtt 50 évvel a prairie rózsza és az európai rózsza keresztezéséből olyan rózsát kitenyészteni, amely 25 fok Celsius hideg mellett is vigan tovább folytatja virágéletét.

Kinek van a legtöbb szobra?

Erre a kérdésre mindenki szinte gondolkodás nélkül ezt felelné, hogy Washingtonnak, vagy Napoleonnak, pedig tévedne, mert a legtöbb szobra Jeanne d'Arcnak van, az orléáni szűznek, akit minden franciaországi helységben van emlékszobra és magában Orleáns-

ban egyedül 200 alakban örökítették meg.

Nem „rossz” földrajzkönyvek

A mult század közepéig Németországban nem valami hízelgő véleménnyel voltak az Egyesült Államokkal szemben Amerika nem fordított különösebb figyelmet a németekre. Ezt igazolják azok a földrajzkönyvek, amelyeket 1861-ig használtak és amelyekben a kezdő nebulók a következőket tanulhatták meg Németországról:

„A németek földjei Törökországtól északra terülnek el. A németek nagyon találékonyak a kézműipar terén. Nagy muzsikuskok és sokan közülük iskolákban is jártak. A föld gazdag és sok ragyogó városa van. A városok határában sötét erdők vannak, amelyekben szurkot készítenek.”

Ehhez a különös, néhány sorban mindent elmondó szöveghez ábrát mellékeltek, amely 2 németet mutat be eddig soha nem látott nemzeti viseletben „szurok-készítés” közben.

Tilos a kártyajáték

Az 1400. évben a papság számára tilos volt minden kártyajáték és 1420-ban sieneai szent Bernhard olyan szenvedéllyel beszélt minden kártyajátékról, hogy a hallgatóság összeszedte összes kártyáit, hogy azokat nyilvánosan elégethesse 1470-ben VII. Henrik angol király azonban rendeletet adott ki, amelyben a kártyajátékot karácsonykor és újévkor engedélyezte. Újévkor „akár pénzben is”.

A legolcsóbb ébresztőóra

Az ébresztésnek legolcsóbb módját kétségkívül egy skót találta fel. Ez a skót polgár, aki mindennap éjfélig dolgozott az egyik edinburghi nyomdában, bizonyos örökösödési ügy elintézése céljából Cardiffba kellett, hogy utazzék és a vonat reggel félkilenckor indult. Sokáig gondolkozott azon, hogy miképpen tudná felköltöztetni magát anélkül, hogy ébresztőt kellene vennie, vagy valakit meg kellene kérnie erre a szívessegre. Végre kitűnő ötlete támadt. Tudta, hogy a postás minden reggel félnyolckor megy el lakása előtt. Feladott tehát saját címére egy bélyeg nélküli levelet. Az eredmény nem is maradt el. A postás alaposan bedörömbölt az ajtón, követelve a büntetés összegét. A barátunk felébredt és miután kijelentette, hogy a hiányolt bélyegzési levelet nem veszi át, gyorsan felöltözött. Nem is késett el az állomásra.

2000 éves a forgószinpad

A modern ember egyik legnagyobb büszkesége a villanyos erőre berendezett forgószinpad, pedig nincs oka arra, hogy különösebb értéket tulajdonítson ennek a „találmánynak”, mert a kínaiak már 2000 évvel ezelőtt alkalmazták. Igaz, hogy a fordítást emberi erővel végezték, de az is tökéletes volt.

A tank is...

Francia archeológus ásatásai során teljesen ép, tankszerű harciszekerekre bukkant, amelyet Julius Caesar légionistái használtak annak idején. A tankszerű harci szekér kívülről páncélozott volt és teljesen megfelelt az akkori kor hadi követelményeinek. Előrehaladás a természetesen emberi erő útján történt, de belülről. Az úgynevezett harci kamrában megtalálták a nyilakat és a lándzsákat is, amelyeket szűk nyílásokon át zudítottak az ellenfélre.

Szálanként magy
el a haja

PETROLEGGER
HAJJSZESZT
MEGSZÜNTETI A KORPAZAST
MEGELŐZI A HAJHULLAST

Agyat kap a diadalmas hadvezér

Savoyai Jenő főherceg a török uralom megdöntője a diadalmas zentai ütközet után a Linz melletti Sankt Florian lakosaitól remekbeszabott díszágyat kapott ajándékba. Az ágy lábait életnagyságu török foglyokat ábrázoltak. Deszkáit arany fessverdiszek ékesítették és a fej támla tetején életnagyságu páva állott, kiterjesztett farkkal. Amikor az ágyat a hadvezérnek elvitték, az megbámulta ugyan, de sohasem feküdt bele.

A megbecsült szakember

V. Károly császár, aki az evést mindenek felett szerette, elrendelte, hogy szakácsának, Wilhelm Tírel Tailleventnek a gárda tagjai mindannyiszor tisztelegjenek, valahányszor vele találkozhatnak.

Az esernyő

Az esernyőt a XVI. század Indiát és Afrikátjáró hajósai honosították meg Európában. Eleinte csak uralkodók vagy uralkodó hercegek használhatták egészen kivételes alkalomkor. Közhasználatba a XVII. században ment át, de természetesen nem a jelenlegi formájában. Eleinte bőrből készült és felnyitása tekintélyes erőtt vett igénybe. Volt idő, amikor fogantyuját a tetején helyezték el és hordozója „S” alakra görbített vaspálcán lógatta feje felett. Az első esernyők súlya több kiló volt és az, aki hordotta alaposan beleizzadt hordásába, különösen, amikor a bőr átázott. Jelenlegi formáját Angliában kapta az esernyő. Nagybritánia ugyanis hazája az ernyőknek, mert ott a gentleman viseletéhez télen nyáron hoz zátartozik.

A halálfej óra

Attól az időtől kezdve, hogy a „nürnbergi tojást” egy német szerelő összeállította, a középkor és az új kor technikai fejlődésével versenyre keltek egymással, hogy a legkülönbözőbb formájú órákat megalkossák. A legérdekesebb órák egyike volt a Stuart Máriaé, amelyet ma is féltő gonddal őriz a British Múzeum. Ez volt a híres halálfej óra. A halálfej homlokán kasza és homokóra volt az elmúlás jelképe. Ha a fogsort kinyitották, a száju regben bibliai jelentek lettek láthatóvá. A tulajdonképpeni óra a koponya agyüregében állott, amelyet úgy lehetett látni, hogy leemelték a felső koponyacsontot. A legkisebb óra III. György angol királyé volt és egy gyűrűbe helyezték el, mint ékkövet, legnagyobb zsebóra viszont egy ir államférfié 4 fontot nyomott.

A cilinder borzalmas hatása

Az 1796-ban megjelent „Times” egyik száma a következőket írja: „John Hetherington tegnap a lord mayor elé állították uccai nyugtalanság felidézése miatt. Hetherington ugyanis olyan kalapot tett fel, amely maga volt, gömbölyű és fényes és amelynek láttára az asszonyok sirógöröcsket kaptak az uccán. Gordivanier Thomas kis fiát a megrémült nők valósággal eltaposták, úgy, hogy a gyermek karját törte. Mind ezért Hetherington John a lord mayor 500 font büntetésre ítélte.”

BUN DE IMPRIMAT

Övja egészségét

HORIA
bedörzsöléssel.

Nagy választék cipőkben
sport és utazó cikkekben

D. MOCIORNITA

gyári lerakatában.
Garantált minőség!

Cluj, Calea Regele Ferdinand 22

Nyomatott a MAYER könyvnyomda körforgóján.